

CAIXA D'EINES- EDUCATIUS GRANER

MEMÒRIA 2023

ÍNDEX

BLOC 1: GENER - JUNY 2023

1. Memòria general de continguts	pàg.3
1.1 Introducció: per a una experiència del cos a través de la dansa i el moviment.....	pàg.4
1.2 Contextualització del curs 22-23.....	pàg.6
1.3 Objectius generals i específics.....	pàg.8
1.4 Desenvolupament del curs 23-24.....	pàg.12
1.5 Activitats “expandides”.....	pàg.14
1.6 Conclusions.....	pàg.21
1.7 Petit apunt comunicació i materials.....	pàg.22
2. Relatories dels projectes en els centres educatius (Annexos).....	pàg.23

2.1 ESCOLA PAU VILA	2.2 ESCOLA ENRIC GRANADOS	2.3 ESCOLA EL POLVORÍ	2.4 ESCOLA SEAT	2.5 INS LLUÍS DOMÈNECH I MONTANER	2.6 INS MONTJUÏC
<i>El teu cos el teu mestre. Un intent de teixir escoles somàtiques.</i> Per Clàudia SolWat	<i>“Sin docente no hay proyecto”.</i> Per Nora Baylach	<i>Dansa i els estats de l’atenció.</i> Per Silvia Sant funk	<i>Abans i després, el temps i els possibles a l’escola SEAT.</i> Per Mireia de Querol (Col·lectiu Big Bouncers)	<i>Dance (your) way.</i> Per Maria Ferrer	<i>Cossos transhumants/ transhumància en el barri.</i> Per Magí Serra

BLOC 2: SETEMBRE - DESEMBRE 2023

2. Pre - Projecte Educatiu Caixa d’Eines Tardor 2023.....	pàg.71
2.1 Introducció.....	pàg.72
2.2 Plantejament del curs 2023-2024.....	pàg.73
2.3 Objectius del curs 2023-2024.....	pàg.74
2.3.1 Objectius generals del programa CAIXA D’EINES.....	pàg.74
2.3.2 Objectius específics del programa CAIXA D’EINES.....	pàg.74
2.4 Projectes del curs 2023-2024.....	pàg.75
2.4.1 El teu cos el teu mestre. CEIP PAU VILA.....	pàg.75
2.4.2 CEIP SEAT.....	pàg.76
2.4.3 INS MONTJUÏC.....	pàg.77
2.4.4 INS DOMÈNECH I MONTANER. PULS(IONS).....	pàg.78
2.5 Previsions de futur: consolidant i enfortint el projecte artístic-pedagògic i els vincles en el territori.....	pàg.79
Annex 1. Biografies artistes.....	pàg.80
Annex 2. Quadre resum del curs 2023-2024.....	pàg.83

BLOC 1: GENER - JUNY 2023

1. Memòria general de continguts

1.1 Introducció:

per a una experiència del cos a través de la dansa i el moviment

“La vida imita al arte mucho más que el arte a la vida”

O. Wilde

Aquesta cita d'Oscar Wilde ens incita a començar l'escriptura de la **memòria d'enguany del programa educatiu del Graner, centre de creació de dansa i arts vives**. La declaració d'intencions del poeta perverteix, de nou, la convenció de què **és l'art que imita la vida i ens convida a continuar fent-nos les preguntes, en l'àmbit que ens concerneix**: de quina manera la pràctica artística, l'apropament a l'experiència als processos de creació, la participació i **la vinculació al coneixement des del moviment i el cos ens tempteja la mirada a l'entorn de les realitats que ens envolten i, per tant, ens permet traçar-ne de noves**.

Aquesta gran incògnita, amb relació a les possibilitats de començar, incipientment, a **generar contextos, situacions des d'on mirar “les coses del món”, amb els grups d'infants, joves, docents i entitats del barri de la Marina** ens insta a formar part de l'entramat comunitari i a treballar-hi de ple. Des del Graner volem propiciar un espai per a la creació col·lectiva i el desenvolupament social, no només per l'adquisició d'informació: **des de perspectives i metodologies diverses, emancipadores i crítiques, que travessen les polítiques culturals i socials**.

D'aquesta manera, **el programa educatiu del Graner** és un dels seus pilars de treball al barri de la Marina i **part estructural dels continguts generals del projecte artístic i social, així com de les estratègies de la comunicació**, fet que queda palès en la incorporació en el seu catàleg anual, i un contenidor de noves mirades sobre **la potencialitat de l'aprenentatge des del cos i el moviment**. El Graner treballa vinculant la pràctica artística dins les aules i **fomentant l'experiència com a espectadors** de l'alumnat i els docents. Posar el cos, la dansa i el moviment al centre de l'acció educativa com a **espai de vivència i de trobada** té un valor únic pel desenvolupament de tota la comunitat educativa: pel professorat, famílies, alumnes i també pel barri amb tots els seus agents educadors. També es genera una **correspondència a nivell territorial** a la fi que aquestes comunitats puguin gaudir del **Graner com a centre obert i accessible**, traslladant les pràctiques de l'aula a les nostres sales d'assaig, compartint processos d'artistes en residència, promovent

l'experiència artística dins i fora de les aules amb encreuaments amb altres equipaments i associacions del barri.

Atenent a l'especificitat del **treball del cos i de la dansa com a forma d'expressió i comunicació**; la dansa com a mitjà d'expressió individual i col·lectiva permet vincular els infants, docents i artistes des del lloc de **la comunicació no verbal i des de l'experiència del llenguatge simbòlic i estètic**.

A través d'una **pedagogia de la dansa**, al servei de la formació integral de la persona, s'aborda i s'encomana la transmissió de la **vivència de la dansa** i de **l'experiència de la vitalitat del moviment**. Així mateix, el treball del cos atorga una **millora en el benestar i la salut física i emocional**, una forma d'expressió i de creació vinculada a la percepció, a través dels sentits, que **reinverteix en la manera d'expressar-nos i de gestionar les emocions**.

Des del Graner, entenem el lloc de la mediació com un **procés i una tasca en construcció i revisió constant**, és a dir, una metodologia d'acompanyament **oberta, flexible, compartida i crítica**.

Mediar, etimològicament prové del llatí *mediare* que significa arribar a la meitat: arribar a un punt intermig entre els diferents agents implicats en el procés.

En aquest **procés de diàleg**, de **coneixements compartits**, de **planificació**, de **delegació**, de **compartir els desitjos** serà important reconèixer els llocs de vulnerabilitat i de potencialitat de cadascun dels agents, propiciant un *moviment* de canvi i de transformació, així com fomentar el pensament crític, el rigor i el compromís. És a dir, aquest "punt intermig" no és un lloc d'arribada fàcil, còmode i complaent, sinó que és un àmbit de treball complex, mòbil i que tindrà el seu sentit ple, sempre i quan sigui **colpidor i "qüestionador"** per **tots els agents implicats**: docents, alumnat, artistes, entitat mediatra...Construir "aquesta meitat" passa per un procés de subversió, de qüestionament i de no donar res per fet.

La **creació de vincles personals forts i enriquidors**, aliances que repercuteixen mútuament en la generació d'inquietuds i de curiositats: per part dels docents entorn de la pràctica artística, del llenguatge del cos i la dansa; per part dels artistes entorn de noves metodologies a aplicar en les seves pràctiques, preguntes sobre la seva presència a l'aula, per part de la mediació entorn del lloc que li correspon en cada moment: una posició mòbil, flexible, i rigorosa alhora.

1.2 Contextualització del curs 23-24

Durant el **curs 23-24 el desplegament del projecte educatiu del Graner** s'ha realitzat en sis centres educatius del barri de la Marina: CEP Enric Granados, CEP Pau Vila, CEP SEAT, CEP El Polvorí, INS Montjuïc i INS Lluís Domènech i Montaner.

D'aquesta manera, des d'una amplitud de mires i una diversitat en els formats de les sessions les i metodologies pedagògiques i d'investigació artística, els artistes vinculats al programa educatiu d'enguany, **Claudia SolWat, Nora Baylach, Silvia Sant Funk, Maria Ferrer, Mirea de Querol i Magí Serra** han treballat conjuntament amb els grups-classe d'infants, adolescents i docents en el context confluent entre el fet pedagògic, metodològic, sistèmic i creatiu.

Els sis projectes d'enguany, mediats des del Graner, i que **s'emmarquen dins "Caixa d'Eines", programa de Cultura i Educació del Pla de Barris**, segueixen desenvolupant les estratègies que vinculen les disciplines de la dansa amb els programes pedagògics d'escoles i instituts, es defineixen principalment des de tres línies d'actuació; **sostenibilitat, territori, comunitat i salut**.

Al llarg del primer trimestre del curs 22-23, l'equip d'artistes del Graner, la mediació i els docents dels centres ens vam posar a treballar per a establir les primeres aproximacions metodològiques del curs, **co-pensar el treball a l'aula**, fer un primer contacte amb els grups-classe, i familiaritzar-nos amb el centres; les seves dinàmiques i contextos propis. Aquests tres mesos de converses i intercanvis també ens van permetre posar sobre la taula les **inquietuds** dels equips de treball i començar a desxifrar les principals **motivacions**, les necessitats, els **desitjos** i les **fragilitats** dels projectes per a la comunitat artística-educativa.

La **sostenibilitat** dels projectes, en el temps i el territori, és un dels eixos cabdals d'enguany i passa per traçar vincles entre els agents implicats i enfortir la convivència entre els diferents projectes que es desenvolupen en els centres educatius. D'aquesta manera, tres dels projectes del curs passat es segueixen desenvolupant durant el curs 22-23 per tal d'aprofundir i consolidar els procediments d'investigació, re-invertir els recursos i generar una continuïtat en l'intercanvi: **El teu cos el teu mestre** de l'artista Claudia Solwat al CEP Paul Vila, **Coreografies de butxaca** de l'artista Silvia Sant Funk al CEP El Polvorí i **Sin docente no hay proyecto** de l'artista Nora Baylach al CEP Enric Granados.

Per altra banda, el projecte **Coreografies de butxaca: ajudant a regular els estats de l'atenció dels infants** ha entrat en diàleg amb el projecte **En Cercle per a l'acompanyament emocional**, que també es desenvolupa en el CEP El Polvorí, i que té per objecte acompanyar als centres educatius en un procés de **transformació pel que fa a l'acompanyament emocional a través de la gestió**

positiva i restaurativa de les relacions i del conflicte. Aquesta nova via de diàleg i d'interrelació entre els dos projectes ens encoratja a seguir pensant plegades de quina manera a través de la pràctica de dansa es contribueix a millorar la **salut física i emocional**, afectant al **benestar** integral dels infants i joves.

El Graner, com a centre de creació situat al barri de La Marina, forma part de la **Taula de l'Eix de Cultura i Memòria del Pla comunitari de la Marina**, en la qual actualment s'està treballant en la definició d'un programa d'accions i en el disseny d'itineraris que recullin les diverses formes de **memòria del barri**.

És per això mateix que hem cregut idoni proposar que dos dels projectes educatius abordessin el treball del cos en relació a la **memòria, el territori i l'espai públic** específicament. L'escola SEAT inicia amb l'artista Mireia de Querol el projecte d'investigació i pràctica creativa: **Abans i després, el temps i els possibles a l'escola SEAT**, al voltant de la **memòria de l'escola**. L'edifici, on també estava situada l'antiga escola de la Colònia SEAT, esdevé el motiu i la inspiració creativa pels alumnes de 6è curs.

D'altra banda, l'artista Magí Serra a l'INS Montjuïc proposa **Cossos transhumants/ transhumància en el barri**, l'altre projecte de secundària que parteix de l'exploració i vivència de l'espai públic com a motiu de creació; a través de posar el cos en relació amb l'espai, l'arquitectura i les persones que l'habiten.

Dance (your) way és el títol del projecte que l'artista Maria Ferrer proposa a l'INS Lluís Domènech i Montaner. Aquest **treball comunitari** reconeix i posa en valor la riquesa de les danses i coreografies pròpies dels llocs d'origen de l'alumnat: **la comunitat educativa és el reflex de la riquesa cultural del barri**. Juntament amb la docent Ada Vazquez proposen un treball de creació en dansa que integra les prerrogatives de la dansa contemporània i la posada en escena actual i les arts plàstiques.

1.3 Objectius generals i específics

Sota **el marc general de la definició del programa de Caixa d'Eines** treballem per encaminar les accions dels projectes del Graner en l'assoliment dels objectius generals. Entenent que aquests són els paràmetres que aixopluguen els diferents projectes, directrius i punts de partida que cal tenir presents per a abordar les tasques que ens correspon i corresponsabilitza com a agent social i cultural del barri.

TRANSVERSALITAT

Coordinar tots els agents implicats per establir objectius i estratègies conjuntament i poder assolir els objectius compartits.

CO-DISENY

La co-creació de les propostes reforça la transversalitat i l'equitat en la concreció final de les estratègies fent partícips als agents.

EQUITAT

Treballar des de l'equitat permet flexibilitat per dibuixar propostes a partir de la realitat específica de cada barri.

SOSTENIBILITAT

Els projectes de transformació social i cultural requereixen treballar des de la lògica de la sostenibilitat, i més en el marc del Pla de Barris, com a programa municipal extraordinari.

En relació a aquests objectius generals, val a dir que, pel que fa a la **transversalitat**, aquest és un aspecte que aquest any **comença a estar més consolidat en la relació entre els diferents agents implicats**. La maduració del projecte, la major comprensió i **presa de responsabilitats** fa que a poc a poc puguem anar traçant els projectes de forma conjunta, consensuada, posant al servei de la pròpia definició i de la pràctica les dificultats, les resistències i les diferències. **Elements, els que ens diferencien, que són sovint els més difícils de posar sobre la taula.**

Objectius específics:

Amb la idea de traçar uns objectius aterrats a les casuístiques i assequibles, en relació als condicionants temporals i econòmics del projecte, ens hem plantejat per aquest curs:

1. **Aprofundir en les metodologies** de tres dels projectes encetats el curs passat: (**coreografies de butxaca** en el Polvorí, **relació entre la dansa i la música** en l'escola Enric Granados i **coneixements anatòmics** des del moviment i la dansa al Pau Vila) , contribuint d'aquesta manera a la sostenibilitat del projecte al llarg del temps.

2. Entaular una **relació amb el territori** participant activament en la Taula del Pla Comunitari en l'Eix de memòria i cultura, a través dels projectes de l'escola SEAT i del INS Montjuïc.

3. Entaular una **relació amb el territori**; a l'altra banda de la muntanya de Montjuïc, i a través de l'experiència d'un **projecte comunitari** amb joves nouvinguts a través del projecte de l'INS Domènech i Montaner.

4. Iniciar un document de treball, un **glossari de paraules del Graner** i un glossari de l'aula que permeti generar un material.

En general, la valoració en **l'assoliment dels objectius és molt positiva**. Els continguts de treball del projecte **"el teu cos, el teu mestre" s'estan consolidant com a continguts curriculars de centre** en esdevenir una eina pràctica en les matèries d'anatòmia i coneixement del cos i del moviment. Per aquest motiu, i per la viabilitat en la continuació en el centre, la voluntat des de la direcció del Pau Vila de que tot l'alumnat de l'escola, des d'infantil a cicle superior hagi tingut l'experiència, durant el curs 23-24 la Claudia Solwat, juntament amb els infants i docents de 5è i 6è de primària continuarà amb la implantació i investigació del projecte.

Pel que fa a **les coreografies de butxaca**, som conscients que el **projecte encara necessita de nous contextos d'implantació i revisió**, especialment per aprofundir en l'última fase del projecte. La dificultat en el calendari escolar de trobar dates disponibles ha fet que no s'hagi pogut concloure segons les previsions establertes. Tot i així, aquest fet ens ha permès observar amb major atenció les necessitats per part dels docents i les demandes explícites de tenir una programació escrita i ben definida des de l'inici del curs. En general, en el centre, i per part de la direcció es mostra i es transmet una certa resistència al treball del cos.

Per últim, **sin docente no hay proyecto**,enguany ha arribat al seu límit pel que fa a les possibilitats de créixer més amb continguts i metodologies. Són molts els paràmetres que intervenen en les possibilitats de continuïtat, i tot i que està bé de mantenir-se en aquells llocs que mostren major resistències reals, no de discurs verbal, és recomanable que aquest curs no s'insisteixi més en aquest mateix canal, i trobar altres formes de complicitat amb el centre Enric Granados.

En relació al segon objectiu, **valorem molt positivament els vincles personals que s'han establert en el territori** i que han contribuït a enfortir les relacions dintre del grup/classe. La participació de Josep Maria Pérez i Adolf Romagosa ha estat vital per tal d'apuntalar el projecte en relació al territori, especialment, en el trajecte que hem repetit tants de cops i **que comunica l'INS Montjuïc amb el Port de Barcelona.**

S'han posat en valor idees com les de **caminar, transitar, desplaçar com a fórmules de relació entre el cos, el grup i l'espai públic. La riquesa cultural en el fet de caminar el territori.** Crear aquests marcs fora de l'edifici del centre educatiu ens ha permès relacionar-nos en un lloc canviant, a l'aire lliure, més conegut i recorregut pel grup/classe que per cap de nosaltres (docents, mediació). Per altra banda, la possibilitat d'accedir al Port de Barcelona i descobrir plegats aquesta lloc misteriós, inòspit d'igual manera per a tothom, pròxim al barri, un referent en les opcions professionals dels joves, una realitat tant real (la pudor de sardines) ens ha conferit l'oportunitat de fer-nos amics compartint un temps de qualitat, descoberta i negociació.

Per altra banda, a través del **projecte de la SEAT, la vinculació territorial i personal** s'ha fet en **l'àmbit educatiu.** D'aquesta manera, en el projecte de la memòria de l'escola es varen vincular dos antics mestres de l'escola, generant d'aquesta manera una relació intergeneracional molt entranyable. Va ser en aquest **format d'entrevista** (l'alumnat als antics mestres) on es varen crear els continguts de la peça i la relació entre el gest, la paraula, la història i el temps... **Les possibilitats competencials d'aquest projecte són molt riques i generoses per continuar pensant-se com a continguts transversals que vinculen aspectes com la cronologia temporal, les històries i les memòries del barri.**

Pel que fa a l'objectiu de poder fer algun **pont territorial i artístic a ambós costats de la muntanya de Montjuïc,** enguany encara no ha estat possible. Els dos projectes liderats per l'artista Maria Ferrer, tenen el **potencial de posar-se en diàleg i en relació, però per això cal aboradar-ho amb recursos i amb la generació de contextos que propicien aquesta trobada** entre joves del barri de la Marina i de Poble Sec.

Per últim, tot i que no hem elaborat el glossari pròpiament, si que hem estat **més rigurosos amb el llenguatge i hem posat més atenció a la definició d'aquells conceptes que ens defineixen com a centre de creació.** Aquest, ha estat un objectiu positiu i reconegut especialment com a potencial pels artistes, ara falta que els docents s'apropiïn encara més de les paraules i que els infants puguin transmetre amb consistència i seguretat què és el Graner a les seves famílies.

Tanmateix, hem de dir que s'han assolit altres objectius que tot i no estar plantejats des d'un inici explícitament, s'han anat definint al llarg dels processos i són de vital importància, a destacar:

- La **creació de nous hàbits a les aules**, de rutines quotidianes relacionades amb la consciència del cos i l'expressió del moviment que s'han integrat a l'aula i en el dia a dia dels infants i educadors.
- La **creació de vincles personals forts i enriquidors**, aliances que repercuteixen mútuament en la generació d'inquietuds i de curiositats: per part dels docents entorn de la pràctica artística, del llenguatge del cos i la dansa... per part dels artistes entorn de noves metodologies a aplicar en les seves pràctiques, preguntes sobre la seva presència a l'aula, per part de la mediació entorn del lloc de no tenir por de treballar des del fracàs, en paraules de l'artista, Magí Serra.
- L'**augment de la corresponsabilitat i autonomia** amb les pràctiques artístiques proposades al llarg dels mesos, especialment en els dos grups de secundària i en el grup de 6è de la SEAT
- Destacar l'**apropiació de la coreografia en la Jornada d'Interculturalitat** en el Montjuïc.
- També cal destacar en relació als objectius d'enguany, la topada amb **alumnat especialment hàbil amb la pràctica artística**. Aquest fet ha estat rellevant entre l'alumnat de la **comunitat gitana** mostrant una gran destresa natural degut a la pròpia riquesa cultural. La qüestió que plantejem és de quina manera es pot fer el seguiment? **Acompanyar també als docents perquè inciorporin aquesta mirada i trobin la manera orgànica i fàcil de contactar amb les entitats del barri que permetin donar continuïtat i formació a aquest alumnat.**

Val a dir, que cada un dels projectes alhora ha definit els seus propis objectius d'intervenció, com es veurà en la definició singular de cadascun d'ells i en les relatories personals de cada un dels artistes.

Des del Graner, continuem en la **recerca de la formulació de preguntes** que ens segueixen enriquint en l'aplicació de **LA CONFLUÈNCIA ENTRE EL FET ARTÍSTIC I EL FET PEDAGÒGIC**:

- Han de ser **procediments intrínsecs**, és a dir, el fet artístic compren el fet pedagògic (a l'inversa) i no formes complementàries.
- A l'hora de definir els programes generals dels projectes artístic pedagògics, treballar en els **continguts profunds** - per a que siguin transversals- i no tant en la "forma".
- **Compromís en la investigació i l'estudi**. Aquest és un repte que s'està desenvolupant des de les diferents institucions: polítiques culturals, Universitats, des de l'Institut del

Teatre (s'han fet trobades i s'ha editat material) Estar en relació i actualitzar els coneixement.

- La **Carta de les Arts a l'Educació**, document marc de referència a la ciutat de Barcelona.

1.4 Desenvolupament del curs 23-24

Les sessions a l'aula s'han desenvolupat amb regularitat i en general l'assistència s'ha sostingut al llarg d'aquestes. Malgrat disposar dels calendaris escolars de cada centre, amb antel·lació, sovint ens trobem amb festes, activitats inesperades que sorgeixen en els centres i que fan que les sessions de Caixa d'eines s'hagin de moure o desplaçar, fet que complica a vegades, trobar la manera de recuperar aquestes sessions.

En cada un dels centres les **intervencions han estat diferents** pel que fa al nombre de sessions, i tipologia. En relació amb els diferents abordatges, els projectes s'han desenvolupat en quatre tipologies diferents de matèries:

- Hores tutorialis
- Hores de l'assignatura de música
- Hores de l'assignatura d'arts plàstiques i visuals
- Hores de l'assignatura d'educació física.

Tot i que cada centre i projecte és particular, caldrà observar i valorar de quina **manera diferenciada es tradueixen les pràctiques artístiques** en el marc de les tutories, de les matèries artístiques, l'educació física, en general. Tenir un registre i valorar-ne els resultats pot ser un indicador valuós per a continuar enriquint els currículums dels centres educatius a partir de la introducció de les disciplines artístiques com a pràctiques transversals.

Tanmateix, al llarg del curs **les sessions van agafant les seves dinàmiques pròpies**, cada grup amb el seu ritme depenent de diferents factors: l'energia del grup, la coneixença, la definició del projecte artístic, la trajectòria i experiència anteriors del docent i artista, el vincle entre el docent i el grup, l'espai de treball...

A banda de les sessions pròpiament a l'aula, s'han dut a terme les **sessions amb els claustres o bé amb equips docents dels centres**, excepte a l'INS Domènech i Muntaner, per una qüestió de calendarització i de incompatibilitat horària i de manca de voluntat per part del centre educatiu no s'ha acabat de fer cap trobada en aquest sentit.

Cada **tàndem docent-artista** ha mantingut les **trobades de preparació i de reflexió** que s'ha requerit, per tal de compartir els processos d'aprenentatge i les reflexions pertinents, per a anar generant un corpus de material sistematitzat, actualitzat i coherent a cada moment del procés compartit a l'aula.

També s'han fet les **trobades necessàries entre els docents de referència i/o direcció i mediació**, per tal d'anar ajustat les sessions al calendari i per acordar i ajustar altres aspectes del fet de transcórrer diari, sempre amb la voluntat de millorar i facilitar les condicions de les pràctiques: enguany el desenvolupament del curs ha estat més tranquil pel que fa a les incidències, recordem que el curs passat encara hi va haver restriccions per causa de la pandèmia i les vagues de docents.

D'altra banda, **les converses informals i de seguiment entre artistes i mediació** han estat importants en el sentit de poder recollir les preocupacions i inquietuds dels artistes durant el procés així com pel fet d'acompanyar-los i fer de suport en les sessions.

Durant el curs 22-23 l'alumna Judit Gelabert ha estat realitzant **les pràctiques externes, assignatura sel Grau Superior en Pedagogia de la dansa de l'Institut del Teatre**, en el marc del projecte de la Claudia Solwat en el centre Pau Vila. Vodríem remarcar la col·laboració entre el Graner i l'Institut generant aquest marc de pràctiques, que possibilita a l'alumnat tenir una experiència professional al costat d'un projecte artísticpedagògic de ciutat. Tanmateix aquestes vinculacions i relacions de projectes de ciutat donen visibilitat i atorguen una altra validesa a la consolidació de les pràctiques comunitàries.

En aquest mateix sentit, el docent Hugo Pérez, tutor de 4t curs també al centre Pau Vila, ha participat en el **projecte europeu Mediaverse lideart per la UAB**. Aquest, és un projecte que pretén fer una mirada crítica sobre les formes de compartir els continguts audiovisuals a les xarxes, desenvolupant un software que permet treballar en xarxa i fomenta la cocreació i la transparència.

Per últim, enguany també s'ha fet un **primer intent de vinculació dels projectes artístic-educatius amb la programació de la Sala Maremar, a través del circuit BDC**. Aquest últim, està començant a

desenvolupar pràctiques artístiques al voltant de la programació i per això és ininteressant tenir la comunicació amb els agents culturals del barri adequats.

A nivell del desenvolupament anual, hem tingut **una primera trobada amb la Central del Circ a través del programa general de Caixa d'eines**. Des de la mediació de les dues entitats es varen compartir inquietuds, processos, metodologies que permeten comprendre de forma més general la definició de cada projecte en particular. Posar a sobre de la taula totes les casuístiques especials, en el barri, en la disciplina artística, en les metodologies, semblances i diferències, en definitiva compartir les experiències esdevé molt ric en el marc de projectes que s'estan construint i definint a cada moment.

Valorem molt positivament les relacions que des dels projectes artistico-educatius s'estenen en altres àmbits i es fomenten una relació comunitària en el barri i a nivell de ciutat. Pensem que la maduració i consolidació dels projectes passa per poder **treballar en aquestes diferents escales, tenint una mirada molt petita i enfocada en cada centre, a l'hora que en el barri i així com també a escales d'incidència més gran, la ciutat.**

El fet de visitar i estar en sis centres educatius del barri permet tenir una **visió global alhora que establir o bé afavorir/ potenciar vincles**, intercanvis entre els diferents centres a partir de veure'n les necessitats i conèixer els desitjos.

Magdalena Garzon s'ha encarregat des del mes de setembre de la **coordinació i seguiment dels projectes, actuant d'interlocutora amb els artistes i amb els referents dels centres educatius**. Les comunicacions entre els diferents agents que hi intervenen es produeixen via mail, via telefònica o Whatsapp si més no de forma presencial en el mateix centre, acordant una trobada o bé de manera informal abans o després de les sessions a les aules.

1.5 Activitats "expandides"

A banda de les actuacions artísticopedagògiques pròpiament en les aules dels centres educatius s'han dut a terme una sèrie **d'activitats fora del centre** - i algunes fora de l'horari lectiu- per tal **d'enriquir l'experiència artística de l'alumnat i docents, traçar una correspondència territorial per fer del Graner un "centre situat" així com per compartir els processos creatius i les experiències artístiques amb els diferents agents i actors principals del barri.**

- Experiència artística en el Mercat de les Flors
- Experiència artística en el Liceu
- Experiència artística en el centre educatiu
- Trobada al Graner per jugar a C.I.R.C.A entre l'alumnat de secundària
- Sessió de formació per docent i artistes: La dansa educa amb Mercè Sardà i Estefania Morante
- Acció conjunta amb la taula de dones del Pla Comunitari del barri. Conversa amb l'artista Sara Manubens
- Sessions de dansa en família: Petit Format, els dissabtes al matí en el Graner
- Assistència a l'assaig obert de la Cia. Veronal (companyia resident)
- Sessions de moviment al Graner amb cada grup/classe
- Jornades " En Trànsit" 2023

Experiència artística en el Mercat de les Flors

En aquest sentit, en la mesura del possible, s'ha intentat **traçar una correspondència temàtica, estètica o conceptual** entre allò que s'estava treballant a les aules i la peça visionada.

Aquestes sortides han estat condicionades a l'aforament del Mercat de les Flors, és a dir, els grups-classe participants del programa Caixa d'Eines del barri de la Marina han pogut anar a les sessions matinals de forma gratuïta ja que hi havia aforament disponible.

Sempre amb **l'acompanyament de la mediació del Graner i quan és possible amb l'artista de referència**. Tot amb la intenció de generar una conversa post-funció i establir una relació entre les pràctiques a l'aula i les propostes escèniques actuals.

La relació de les sortides que s'han pogut realitzar enguany són:

Els dos grup de 6è de l'escola SEAT. El dia 16 de novembre un total de 45 alumnes i 4 mestres varen anar a participar de la proposta participativa CASES de l'artista i escenògrafa Xesca Salvà:

<https://mercatflors.cat/espectacle/festival-if-amb-el-mercat-cases-xkids/>

Volem remarcar la repercussió que va tenir aquesta sortida i la reverberació posterior, ja que l'alumnat es va mostrar interessant en repertir la sessió durant el cap de setmana amb les seves famílies. Les CASES, que apareixen com a receptacles de desitjos, històries inventades, possibilitats poètiques i de crítica i pensament social, com és el cas dels desnonaments, va possibilitar que s'establís una relació molt viva entre l'obra i els receptors.

Malgrat finalment només va assistir un alumne durant el cap de setmana, **valorem molt positivament la recepció i ressonància que va tenir la pràctica artística.**

El fet que l'artista fos una persona propera ens va permetre de pensar en una possible continuació de la sortida, vinculant al grup classe en una sessió d'entrevista i de conversa amb la pròpia artista. Tot i que no es va portar a terme, ja que des de l'escola finalment es varen fer enrere, aquesta experiència ens va permetre afrontar noves preguntes: **com acolлим accions que resulten de posar en joc la pràctica creativa i que no estan contemplades en el pressupost inicial? Qui entoma certes responsabilitats quan hi ha imprevistos com aquests i que són joies del projecte perquè creen un vincle real amb la professió artística, i uns resultats que són molt vius, immediats.** Sovint, sembla que no estem preparats per a entomar aquestes situacions noves i imprevisibles.

Grup de 3r de primària de l'escola El Polvorí. El dia 30 de març un total de 15 alumnes i dos docents varen assistir a veure l'espectacle de dansa de la cia. Maduixa: <https://mercatflors.cat/espectacle/lu/>

En relació a aquesta experiència hem de dir que viure i compartir aquests moments amb infants que, malauradament, tenen molt poques possibilitats d'entrar en un teatre i compartir el fet escènic amb altres persones, és una experiència excepcional. Per això, des del Graner seguim apostant per l'experiència artística compartida, com a fet excepcional que enriqueix la mirada i la vivència dels alumnes possibilitant la vivència de la fantasia i de la imaginació d'una forma extraordinària.

Experiència artística en el Liceu

El dia 20 de febrer amb el grup de 3r ESO de l'INS Montjuïc hem pogut assistir a la representació de la peça **Nit de Sant Joan** <https://www.liceubarcelona.cat/ca/temporada-2023-24/el-petit-liceu/la-nit-de-sant-joan> Els 16 alumnes amb la docent de referència, l'artista i la mediació vàrem compartir aquesta experiència escènica que ens va permetre gaudir, a mitges, d'una peça que, tot i estar programada per aquesta edat, no va generar massa expectativa a l'alumnat adolescent en general. Tot i així, valorem molt positivament la sortida compartida al Liceu pel que suposa de coneixement d'un teatre de referència de la ciutat, així com va despertar curiositat i preguntes al voltant de la professionalització en aquesta disciplina. Aquesta experiència ha estat possible gràcies a la mediació de Caixa d'eines directament amb l'equipament del Liceu.

Experiència artística en el centre educatiu

Durant aquest curs no hem tingut cap experiència artística en els propis centres. Tot i que des de Graner apostem per això. A banda de l'experiència artística de la SEAT, la creació del mateix alumnat

durant la jornada de tancament. Això, no obstant, **fem una proposta de pràctica artística a l'aula pel curs 23-24 al centre Enric Granados.**

Sessió de moviment al Graner

Tots els grups han estat al Graner almenys dos cops durant tot el curs. Alguns centres com el Domènech i l'escola SEAT han tingut la possibilitat, per la seva proximitat veïnal i per la disponibilitat horària, de venir més cops al Graner. **Que l'alumnat vingui al centre de creació des del seu centre educatiu en l'horari lectiu, caminant, permet traçar un itinerari integrat i sostenible en el territori.**

Sessió de joc del dispositiu pedagògic C.I.R.C.A. a càrrec d'Alba Rihe en el Graner

C.I.R.C.A. (Comunitat Interactiva Rara Corporal i Activadora) d'Alba Rihe és un dispositiu pedagògic pensat a través de la gamificació i dels interessos dels seus jugadors, que explora la relació de pensament crític envers la societat posant el cos al centre i activant el pensament corporal i situat.

El projecte C.I.R.C.A va formar part del programa d'educatius del Graner del curs 20-21, emmarcat dins Caixa d'Eines i amb la mediació investigativa del col·lectiu artefactum. (més info <https://granerbcn.cat/educatius/arxiu/>) Anteriorment, el curs 19-20, Alba Rihe ja havia format part del programa d'educatius amb *Planeta Cobalto*, investigació germen de C.I.R.C.A.

La versió definitiva del joc s'ha posat en pràctica aquest passat mes de desembre del 2022 en el Graner. Es va fer una convocatòria entre els dos grups de secundària que participaven enguany en el programa educatiu, per a fer una altra sessió i provatura del joc definitiva. Iniciar el curs amb aquesta trobada entre els dos grups de secundària va ser molt interessant, propiciar espais de trobada entre els joves dels dos instituts, per a desenvolupar una pràctica comuna, provoca una major complicitat entre ells i en relació al projecte comú Caixa d'eines.

Sessió de formació entre docents, artistes i mediació en el Graner, a càrrec de Mercè Sardà i Estefania Morente

El dia 14 de març es va dur a terme en el Graner la formació: **Pausa en moviment**, una experiència vivencial i pràctica, durant 4 hores, de les 15h a les 19h. De les 21 assistents: 6 artistes, 11 docents, 4 mediació. Amb l'organització d'aquesta sessió de formació hem confirmat quin és el millor horari, especialment pels docents, per a fer trobades.

A partir d'aquí, dir que **valorem molt positivament la trobada i la feina feta.** La trajectòria de les dues professionals i la seva vasta experiència en contextos educatius formals i no formals, en relació

a la pedagogia de la dansa, va fer que la transmissió de les pràctiques fos des de la maduració i l'estudi profund d'aquestes. La recepció, en general, va ser molt bona, el retorn de les valoracions (a nivell informal, a través de converses) va ser molt positiu: **tenir una experiència pròpia de moviment, d'exploració de la pròpia creativitat, i tot i que, en alguns casos la vergonya i les reticències a explorar el moviment i el joc a partir del cos, eren importants, valoraven molt positivament el repte que per ells suposava i les estratègies concretes adquirides.** Tant és així, que en sessions posteriors hem pogut veure casos concrets d'aplicació de pautes i exercicis concrets, com per exemple la sistematització del treball de l'espai. Poder fer aquest seguiment i veure que en una sessió de 4 hores hi ha docents que es poden apropiat de pràctiques amb rigor i confiança, és molt gratificant i encoratjador.

Per altra banda, hem de dir que **els mestres de l'escola el Polvorí, varen expressar el seu malestar en la sessió,** ja que pel grup va suposar un exercici d'exposició massa gran i pel qual no hi volen transitar i no hi veuen la necessitat o el valor de fer-ho. **No ho varen viure com una bona experiència.**

Acció conjunta amb la taula de dones del Pla Comunitari del barri. Conversa amb l'artista Sara Manubens

Aquesta acció es va dur a terme el dia 30 de gener en el Graner amb la participació de 7 dones del col·lectiu. La passada col·laboració de la Sara en **la Jornada LGTBQ del barri ha estat fruit d'aquesta coneixença i vincles fets i per tant consolida una relació, forta, per tal de crear un nou espai de reflexió entorn les qüestions de gènere i transfeminisme,** i fer extensiu el plantejament que ha estat fent l'artista a l'Institut en un altre context propici en el barri.

Les Jornades de tancament, " En trànsit" els dies 29, 30 i 31 de maig

Pel tal de fer un tancament conjunt de totes les entitats del programa Caixa d'eines del barri de la Marina es varen dur a terme unes jornades durant tres dies a finals de Maig.

Valorem molt positivament, tal i com va quedar recollit en la reunió de valoració del passat 27 de juny, **l'organització prèvia a les Jornades,** les tres trobades que ens varen permetre de treballar conjuntament (docents, artistes, entitats mediadores) en l'elaboració dels programes i itineraris de cadascun dels dies. Així com també, el transcurs de les jornades, cada dia transcorria en espais i amb grups participants diferents. És important seguir vetllant per la natura de cada un dels projectes, els

que són susceptibles de compartir i els que no, els que es resolen amb una presentació de procés, de “producte” o els que són més per a compartir en format “pràctiques” fetes al llarg del curs.

Valorem molt positivament el compromís i la responsabilitat de cada agent implicat, i el bon ambient que es va crear en cadacun dels itineraris. Durant aquests dies es varen crear espais per a fer preguntes entorn les mostres i pensem que aquestes **espais de conversa, de compartir a través de la paraula es poden potenciar en un futur.**

Per altra banda, també volem deixar constància de **la sessió que es va dur a terme en el Graner el dia 19 de Maig, entre els dos grups de secundària.** Durant el mati, els dos grups varen compartir els seus treballalls de creació coreogràfica amb un grup de persones al públic molt ric: persones majors del barri, Adolf Romagosa, Josep Maria Pérez, Judit Bomabrdó (Mercat de les Flors), Neus Tormo (Consorti d'educació) Ione Hermosa (Caixa d'eines-Pla de Barris) Equip Graner, entre d'altres... **valorem molt positivament les trobades intergeneracional; el valor ètic, de correpondència i per què no d'emmirallament!, fa que els joves i infants es situin en un lloc de compromís i rigor.**

Sessions de dansa en família: Petit Format, els dissabtes al matí en el Graner

Enguany, dintre del marc de Caixa D'eines, s'ha encetat aquest **cicle de sessions de dansa en famílies**, per a generar una continuïtat en les propostes dels centres educatius i fer-ho extensible en el barri. S'han realitzat **al llarg del curs 4 sessions amb les artistes del programa aducatiu del Graner**, que han treballat en els centres de primària: Silvia Sant Funk, Claudia Solwat, Mireia de Querol i Nora Baylach,

Aquesta, ha estat una fórmula de tallers que ha tingut **molt d'èxit d'assistència especialment en les edats més petites: 0-3.** Fet que deixa palesa la necessitat i el desig en aquestes franges d'edat. En edats més grans, l'assistència és més variable, tot que valorem **el nombre de famílies que han passat i han pogut gaudir d'una sessió de moviment en les sales del Graner.**

Assistència a l'assaig obert de la Cia. Veronal (companyia resident)

El dia 15 de Maig la companyia La Veronal va fer una mostra oberta del seu últim espectacle: Firmamento digirit a totes les edats, però que pretén especialment, vincular al públic juvenil. Dels dos grups d'alumnes del instituts, varen assistir-hi tres de l'INS Montjuïc, tot i que els dos grup de

secundària de Caixa d'eines estaven convocats. Corrobora aquest fet que les activitats fora de l'horari escolar són difícils d'encaixar. Tot i que va haver-hi molt bona resposta i acollida a la invitació per part de l'alumnat, els compromisos de les seves activitats extraescolars fa que sigui difícil fer canvis en els horaris extraescolars. Tot i així, **valorem molt positivament la presència dels tres dels alumnes, dels tres docents, així com de veïns i veïnes del barri, i altres professionals de la dansa.**

Voldria posar en valor l'enorme importància que tenen aquestes trobades intergeneracionals, i posar el desig en amplificar-ho en els projectes educatius.

Totes aquestes accions així com la publicació de les dues notícies, recollint part del procés a l'aula, han estat publicades a les diferents xarxes socials del Graner, amb la participació i complicitat de Raquel Tomàs en l'àrea de comunicació.

1.6 Conclusions

L'educació com a art.

Una comprensió de la mediació com a espai potencial per la producció de diferència.

Situar-nos en les trinxeres de les aules, com expressen sovint els mateixos docents, **ens responsabilitza com a agent cultural i per tant, social, polític i ètic del barri i del territori en general.** En aquest mateix sentit, estar aprop del sistema educatiu ens legitima també a fer-nos responsables d'aquestes dues afirmacions anteriors. **La situació actual i la lectura que podem fer de l'estat del sistema educatiu ens provoca gran inquietud i preocupació.** Els nous models educatius, la innovació pedagògica i el paradigma social de precarietat i incertesa que estem vivint, ens **planteja molts interrogants al voltant de com ha de ser l'entrada o la retirada en els centres educatius, la relació profunda i sistèmica entre els agents.** Que no esdevengui una aportació-reacció per donar resposta als símptomes, sinó que plegats puguem esbrinar quins són els motius estructurals que provoquen aquests símptomes. Així, doncs, **cal tenir present la profunda crisi del sistema educatiu actual que sota els paradigmes de la innovació pedagògica i el progrés social, moltes vegades s'està desatenent.**

Així doncs, i més que per acabar, per continuar, volem deixar apuntalat **que no només procedim a la representació d'un tema, sinó que sobretot destilam una experiència complexa del paisatge, capaç de generar un coneixement del fet sensible radicalment diferencial.**

1.7 Petit apunt comunicació i materials

Des de comunicació del Graner donem espai i veu als projectes educatius a través de notícies publicades al web, de la nostra newsletter, acompanyant els materials que deixen rastre del que ha succeït i també fent-nos-en ressò a les xarxes socials. L'objectiu és transmetre contingut i no quedar-nos a la superfície de la difusió de l'esdeveniment. Poder obrir preguntes i plantejar alguna reflexió, sense perdre de vista la difusió pertinent del programa.

A continuació us deixem els enllaços de les notícies que hem publicat al voltant del programa d'educatius del Graner - Caixa d'Eines, els enllaços agrupats dels materials que hem generat amb altres perfils que hem involucrat en la comunicació (fotògrafa, realitzador i dissenyadora gràfica) i alguna mostra de la difusió a les xarxes socials.

NOTÍCIES PUBLICADES (WEB i replicades a les xarxes socials on han trobat altres agents altaveu: Polièdrica Magazine, Pdb, Fàbriques de creació, consorci, artistes, educadores...)

MATERIALS GENERATS

FOTOS MAGÍ, MIREIA, EN TRÀNSIT, MARIA FERRER:

<https://flickr.com/photos/92195677@N03/albums/72177720308573126>

CRONOLOGIA SEAT

https://granerbcn.cat/wp-content/uploads/2023/07/CRONOLOGIA_A3.pdf

VÍDEO MAGÍ

<https://vimeo.com/847259430>

VÍDEO NORA

<https://vimeo.com/842835500>

Petit Format:

<https://flickr.com/photos/92195677@N03/albums/72177720309523634>

Sessió de formació vivencial amb Mercè Sardà i Estefania Morante

<https://flickr.com/photos/92195677@N03/albums/72177720306768384>

RELATORIES DELS PROJECTES EN ELS CENTRES EDUCATIUS

EL TEU COS, EL TEU MESTRE 23

LA SOLWAT APROPANT L'ANATOMIA A L'ESCOLA PAU VILA

Un intent de teixir
escoles somàtiques

GRANER / CAIXA D'EINES /
PLA DE BARRIS DE LA MARINA.

Començo a escriure aquesta memòria amb certa distància del projecte i dels alumnes.

Ha sigut un curs interessant. *El teu cos, el teu mestre* ha seguit madurant amb aquesta segona oportunitat de seguir fent recerca a les aules de l'escola Pau Vila amb l'objectiu d'apropar l'anatomia i el coneixement del cos d'una forma vivencial, experiencial i tridimensional. Alhora sento que he generat una caixa d'eines pedagògiques més rica al voltant del cos per a públic infantil, que tant pot servir per infants, mestres i famílies.

Enguany s'ha dut a terme amb dos grups diferents amb alumnes de cicle mitjà, de 3er i 4rt de primària barrejat, en un horari de tarda els dijous de 15:00 a 16:30 com a assignatura optativa. El primer grup van començar al gener fent un total de 12 sessions i l'altre grup un total de 7 sessions fins a finals de maig.

El projecte no només s'ha centrat a l'escola, també hi han hagut reunions amb la resta d'artistes del graner vinculats al projecte de Caixa d'Eines i també amb la resta d'escoles, centres culturals, mestres, ... actors participants en caixa d'eines /pla de barri; creant unes jornades compartides "en trànsit" on s'ha vist la petjada i el treball en xarxa i de territori que s'està duent a terme i del qual aquest projecte en forma part.

Un altre activitat relacionada amb el projecte d'enguany ha sigut la sessió per a famílies del barri al Graner que vaig nombrar "el cos en expansió i en família".

Un altre novetat és la participació de l'alumne en pràctiques (de l'Institut de Teatre) que ha estat present a les sessions, participant i col·laborant.

OBJECTIUS

El teu cos, el teu mestre

- Aconseguir una definició comú i individual del cos humà
- Qüestionar-se, explorar, i parlar sobre el cos
- Entendre que el cos humà és una unitat
- Tenir una vivència integrada del propi cos
- Descobrir plegades de forma somàtica i empírica
- Crear hàbits i pràctiques de moviment
- Apropar-se al cos de forma científica i artística.
- Generar espais per a compartir vivències, descobriments o preguntes.
- respectar les necessitats de moviment i expressió.

METODOLOGIA

- Els alumnes des de l'inici formaran part de l'equip d'experimentació i investigació al voltant del cos.
- És important recollir els coneixements previs i preguntes al voltant del cos o la secció que es treballarà
- Es recolliran els interessos, curiositats, conclusions o descobriments al finalitzar a la llibreta i/o mural col·lectiu.
- El moviment ajudarà a expandir, integrar i a despertar altres maneres d'apropar-se al coneixement del cos
- Les propostes aniran encaminades i dirigides a explorar una zona o una particularitat del cos.
- Les participants tindran espai per al moviment lliure i el pensament lliure.
- Els infants tindran espai per a participar en el contingut, propostes i debats.

DIFERÈNCIES ENTRE ELS DOS GRUPS

GRUP 1

GRUP2

12 sessions	7 sessions
llibreta individual per a recollir descobriments, pensaments, preguntes, dibuixos...	Mural col·lectiu per a plasmar allò relacionat amb la sessió a modus tancament.
L'espai estava delimitat amb una cinta que evitava l'ús del rocòdrom, l'escenari, etc.	15 minuts de llibertat. Espai dissenyat amb material propi d'una sessió de psicomotricitat. La pauta era escoltar les necessitats individuals i sense fer mal a ningú, fer-se mal o fer malbé cap objecte de l'aula poder gaudir amb total llibertat de tot l'espai del gimnàs.
ROTLLANA: com a punt de partida, recollida, intercanvi, ... permetent que el cos estigués "desordenat"	ROTLLANA: com a punt de trobada, s'ha establert amb ordre.
VIATGE AL COS: de fora endins en detall. Experiència bidimensional (imatges, bibliografia) i tridimensional (amb el cos)	VIATGE AL COS: de fora endins més breu i focalitzat en el moviment i el cos (7, 5 hores menys de sessions)
Sensació d'EQUIP de investigació molt forta. Es van posar el nom de DETECTIUS DEL COS . I va ser una aproximació detallada.	la Sensació ha sigut més col·lectiva i no tant estructurada. L'aproximació al cos va ser més sensorial, aprofitant més el moviment
SESSIÓ DE TANCAMENT A L'ESCOLA: amb tots els alumnes de 3er i 4rt molt caòtica on no van funcionar com s'esperaven les propostes.	SESSIÓ DE TANCAMENT A L'ESCOLA: amb tots els alumnes de 3er i 4rt més organitzada, on es va intentar fer una activitat, mentre hi havia una tertúlia al voltant de l'experiència i una activitat participativa amb el cos.
SESSIÓ AL GRANER com a sortida del grup individual on van poder gaudir d'una sessió per a ells a la sala gran i seguir treballant al voltant del cos en unes condicions òptimes	SESSIÓ AL GRANER dins de <i>Trànsit</i> on van poder gaudir tots els alumnes participants de l'activitat del teu cos el teu mestre del Pau Vila i altres alumnes d'altres escoles. En total 66 participants i una sessió compartida amb la Nora B i la Silvia Sant F.
PRESENCIA DE LLIBRES hi ha hagut molta presència dels llibres de la biblioteca o d'altres que es van aportar a les sessions per a consultar, visitar, llegir, ...	Un dia es van integrar dins l'espai lliure. S'ha treballat més des del cos i moviment.

VIVÈNCIES

ESCOLA

La RELACIÓ amb direcció i mestres vinculats al projecte ha sigut molt positiva. També la relació amb els grups d'alumnes participants ha sigut bona. Això facilita el treball i s'agraeix la complicitat i involucració de tots els agents.

Destacaria el cas d'un alumne amb TDA que no va ser informada a l'inici a cap dels adults i això va generar certes distorsions, però al llarg de les sessions la relació es va establir i l'infant va poder gaudir amb la resta de companys. Aquest cas ha deixat palès la mancança de professionals als centres públics que poguessin atendre les necessitats d'aquest infant (jo diria que una presència continuada).

L'ESPAI on es fa l'activitat és un gimnàs amb terra de fusta i ben il·luminat i ventilat. Ha sigut amb el segon grup que li hem tret tot el partit que podia, ja que s'ha utilitzat en la seva totalitat. Si l'espai es considera també el cos que habitem, en aquest cas hem aconseguit explorar totes les seves parts.

Com a dificultat o peculiaritat és un espai molt gran i llarg i de vegades és difícil que l'energia no s'escampi amb molta facilitat. Quan hem anat al graner a treballar amb els grups, sobretot el primer grup que va poder gaudir de la sala gran per a elles soles, es nota la concentració, la fluïdesa, i les possibilitats de treball. La MOSTRA dins de l'horari lectiu a l'escola amb els altres grups. Aquest any l'activitat és una de les opcions que els alumnes de 3er i 4rt poden escollir per fer els dijous a la tarda. Les altres activitats són teatre en anglès i emocionart. Al final del trimestre hi ha un intercanvi. Jo crec que és difícil escollir l'activitat per a mostrar i compartir, dubto de la utilitat, en el meu cas.

Amb el primer grup vàrem veure un vídeo amb imatges recollides al llarg de les sessions (això sí que funciona) i després vaig organitzar una activitat per a tothom per explorar diferents propostes que havíem treballat. El que va succeir va ser un caos, literal. Semblava una jungla. Va deixar entreveure la necessitat que tenen els infants de relacionar-se més amb el cos i la seva llibertat i em va donar la seguretat de plantejar un espai de moviment lliure al segon grup. En el cas de la mostra del segon grup vaig decidir que estiguessin ocupats retallant la silueta del mestre sobre el mural que havíem estat construïnt durant les sessions mentre la resta d'alumnes feien preguntes, o parlaven sobre l'experiència del cos. I després es va proposar una pràctica conjunta que implicava el moviment. Crec que va funcionar prou bé. Trobo que és difícil recollir el tipus de treball en una mostra amb altres persones.

VIVÈNCIES

AL GRANER

La relació ha sigut molt bona.

El Rol de la MEDIADORA Magdalena és un regal i molt necessari. Una presència que cuida, que parla el mateix idioma que tu i que s'interessa pel projecte i s'implica. A nivell de COMUNICACIÓ s'ha generat un canal d'intercanvi, cuidant el contingut i el seguiment de les propostes i artistes implicades. He notat una atenció curosa per part de la Raquel enguany i amb més profunditat.

Poder fer ús de l'ESPAI amb els grups de l'escola i seguir amb la recerca és també un regal i una oportunitat per a que infants del barri coneguin les instal·lacions i també la realitat que conviu allà. Treballar el cos en un espai que ha sigut dissenyat i pensat per a l'activitat és també una revelació per aquests alumnes.

Com a PUNT DE TROBADA entre els artistes implicats en el projecte de Caixa d'eines des del Graner d'enguany. Hem pogut trobar-nos d'una manera distesa i conèixer les altres propostes i projectes. Ha servit per compartir experiències i per expandir les pràctiques pedagògiques fora de l'aula. També conèixer com funcionen les altres escoles, les dificultats o mancances dels centres, les relacions amb direcció i altres mestres i d'temes relacionats.

SESSIÓ FAMILIAR. Una versió del projecte s'ha fet en versió familiar. En aquest cas amb poca participació de les famílies del barri (que era un dels objectius). Però es va generar un ambient bonic i amable per a practicar certs jocs descoberts amb els grups escolars.

CAIXA D'EINES / PLA DE BARRIS

Enguany s'han donat trobades a diferents equipacions del barri per a poder compartir experiències i fer xarxa entre totes les implicades en el projecte al barri de la Marina. S'ha creat unes jornades "en trànsit" amb diferents constel·lacions per a poder compartir les experiències i les diferents propostes que es duen a terme. Infants, mestres, artistes, equipaments s'han posat en marxa i han pogut visitar altres centres, conèixer altres realitats dins del barri.

Ha sigut un èxit trobo. Per altra banda crec que tota l'energia ha anat a parar al disseny de la mostra final i s'ha perdut una oportunitat per a debatre, compartir el que passa realment a les aules i al barri. Potser ara que s'ha construït alguna cosa en comú (les jornades) hi ha més confiança per parlar de les mancances, les dificultats i de les necessitats i que hi ha al barri.

CONCLUSIONS

EL TEU COS EL TEU MESTRE ha madurat al llarg del curs. Ha traspassat a dos grups diferents a l'escola i ha generat tota una bateria de propostes i jocs al voltant del cos per a infants de primària i famílies.

Revisant els objectius que es van plantejar a l'inici del curs puc dir que s'han complert tots i això genera satisfacció i ganes de seguir explorant.

Per a mi, mantenir l'esperit de recerca m'ajuda a seguir estudiant l'anatomia del cos i poder trobar la manera en que els infants puguin descobrir aquesta a través del cos i de propostes lúdiques que impliquen el moviment.

Dels dos grups em quedaria amb:

- la possibilitat dels 15 minuts de llibertat per a començar perquè hi ha un estat molt interessant després de la pràctica. S'han escoltat i respectat les seves necessitats i tot seguit hi ha un predisposició i respecte pel que es proposa.
- Que totes les participants tinguin la seva llibreta personal.
- La presència de llibres de la biblioteca per a consultar, visitar, veure imatges i compartir lectura (hi han llibres actuals sobre l'anatomia del cos per a públic infantil increïbles).
- Temps per a explorar amb el cos i el moviment. Habituar-se a moure's, habituar-se al silenci corporal o quietut.

Aquest curs hi havien alumnes que ja em coneixien i que havien estat en contacte amb el cos d'una manera més experimental o somàtica. Es podia observar la diferència amb els que no ho havien tastat mai. Potser en la confiança de les propostes, en la comoditat de iniciar un joc físic, en com vincular-se amb l'abstracte.

El primer any (2022) va ser amb 1er i 2on. Tot primer i tot segon per separat amb sessions d'una hora.

Enguany (2023) ha sigut 3er i 4rt mesclats i no tots els alumnes amb sessions d'hora i mitja.

Es planteja la possibilitat de continuar amb la recerca però amb cicle superior de primària i això m'interessa molt. Els infants de 5è i 6è estan en plena transformació física i tenen altres interessos al voltant del cos, s'obren nous universos i pot ser molt interessant expandir la meua recerca i contestar als interessos d'aquesta franja d'edat. Estaria bé que poguéssin gaudir totes de la proposta.

LINKS PER A EXPANDIR

PROPOSTES DE SESSIÓ

En aquest link es poden trobar les propostes que s'han realitzat al llarg de les sessions amb els dos grups.

Aquest document ha servit per a preparar les sessions i comunicació entre l'alumne en pràctiques i jo mateixa.

https://docs.google.com/document/d/1W8VW_ailywzQuNs6FVKqyPKR7tNnSw0aY-qcnZ4mCe4/edit?usp=share_link

DIARI I NOTES

En aquest link es recull l'experiència viscuda a les diferents sessions, especialment del primer grup.

https://docs.google.com/document/d/1-BA4_UeAieA5Qu73WltELHV60uTHU_i54_urYYvERIE/edit?usp=share_link

BIBLIOGRAFIA PER A EXPANDIR LA BIBLIOTECA

- IL·LUMINATOMIA . Carnovsky.Kate Davies. Editorial Cruïlla
- MIRO EL MON. Romana Romanyshyn.Andriy Lesiv. Zahori Books
- ES DIU COS Vocabulari corporal per a nenes i nens. Pere Formiguera. Nova

- Agraïments: Magdalena, Judit, Hugo, Lluís, Cristina Poll, Helena Llorens, Nora, Silvia, Mireia, Maria i Magí, Raquel, Paula, Conchita i Sonia.

SIN DOCENTE NO HAY PROYECTO

Nora Baylach, de la mà de Raquel Navarro i l'alumnat de l'Escola Enric Granados

Faig els dissenys amb Canva. En general. Des de fa un temps. Suposo que com la majoria de les persones que no tenim coneixement d'InDesign. Entro a Canva, planifico el format i, en la pàgina en blanc que et preparen, hi ha escrit: **Un adulto creativo es un niño que ha sobrevivido. Ursula K. Le Guin** - No sé pas si vam sobreviure, però em sembla una bonica metàfora per començar a redactar.

D'on venim i on anem

"Sin docente no hay proyecto" és el projecte que neix com a continuïtat de "En un sí desconegut". Ambdós projectes s'estableixen a l'Escola Enric Granados, del barri de la Marina, gràcies a la complicitat de El Graner amb Caixa d'Eines i Pla de Barris. Durant el primer curs, treballem amb lis infants de 1r i 2n d'educació primària, mentre que el segon curs, el dediquem al grup de 4t d'educació primària. Les sessions han estat d'una hora de durada, disposant de l'aula de música i un espai diàfan adaptat per poder fer les sessions. Tots dos projectes van acompanyats de Raquel Navarro, docent de música de l'escola.

Després de la primera edició, reafirmem amb la docent que hi ha hagut una bona entesa, una bona comunicació i ganes de continuar treballant, investigant i descobrint fusionant ambdues disciplines: música i dansa. Així, neix "Sin docente no hay proyecto".

El títol del projecte encara m'espanta. Si hagués de definir el que em passa quan el sento, succeeix quelcom així (però sense els riures) *click* (o bé: <https://www.youtube.com/watch?v=WnMv6-XTROY>). Per si no pots veure el vídeo, és una dona despertant-se amb un crit enmig d'una orquestra després d'un moment de calma musical i una estrident pujada musical. El crit no té cap mena de desperdici.

El títol encara m'espanta perquè pot semblar una declaració de principis, una recerca de co-disseny o bé un no tenir en compte el pes de l'artista. Però quan em pregunto per la contuitat de la dansa o la continuïtat dels projectes a les escoles, reafirmo que lis docents han de poder tenir eines i seguretat per proposar-les. També reafirmo que quan lis docents es mostren partícips, presents i actives a l'aula, el desenvolupament de lis infants és més potent i segur que quan no hi són. És per aquesta raó que aquest projecte busca ser acompanyament artístic i creatiu no únicament per lis infants, sinó també per la docent.

4t 2a | 4t curs, 2a edició presentació

Si als meus 9 anys hagués aparegut unx artistx a l'aula, la meva percepció de les arts escèniques durant el meu desenvolupament hauria estat (probablement) molt diferent.

Arribo a l'aula sabent que aquest és un grup que ja disposa d'una certa trajectòria. M'expliquen que "trabajaron con la argentina", a on pregunto si és la Cecilia Colacrai i sel's hi escapa un somriure gegant. "I què vau treballar?" i un parell d'ellis s'aixequen i es posen a ballar. Avui és el meu primer dia, de manera que crec que pot ser motivador per ellis ensenyar vídeos dels espectacles on he format part, perquè així vegin que dins de la dansa contemporània hi ha tantes possibilitats com creadoris. Neix la curiositat preguntant que per què ballem descalçis i per què altres vegades amb mitjons, que què és el terra on ballem, que perquè els cossos s'acosten tant (dins la disciplina del partnering), que hi ha una pas semblant al *moon-walk* (i aquí els hi col·lo Bob Fosse, i Rosas Danst Rosas i Michael Jackson i Beyoncé) i que si aprendríem a fer totes aquelles coses. En un d'aquests moments, aprofito per explicar que *la meva jefa* és la coreògrafa de bastants dels espectacles que hem vist. "Sabeu a què es dedica una coreògrafa?" El Jaden, de cop i volta, defineix coreògrafa com a "persona que uneix un seguit de passos de dansa i els hi posa un ritme". *Flipa*.

Tanmateix, aquí ma n'adono que, principalment, les persones que estan xerrant són de gènere masculí. Les que jo identifico com a gènere femení es mantenen callades, observant i mirant-se entre elles. Ni una ha obert la boca ni tan sols per molestar. "He de pensar com apropar-m'hi".

Passades les primeres sessions, detectem clarament que hi ha 5 persones amb un potencial artístic especial: Jaden, Joaquín, Tito, Jannat i Milan.

Ens preguntem amb la Raquel i la Magdalena si l'escola podria ser un espai on acompanyar o animar aquest desplegament i quines entitats del barri disposen d'espais per ellis.

D'altra banda, recordo que en els anys que jo anava a l'escola, sovint es feien tutories individualitzades amb les famílies quan l'alumni no disposa d'un "bon rendiment". Em pregunto si podria ser positiu que neixessin reunions amb les famílies on poder compartir quan un alumni "despunta" en matèries artístiques. Trobades amb les famílies on compartir "gomets verd". On les virtuts poguessin arribar a les famílies. Potser ja està passant i no me'n he assabentat...

Arribo deu minuts abans a l'aula i em trobo lis alumnis del curs anterior fent un dels exercicis proposats l'edició passada amb la Raquel. L'exercici consisteix a sostenir un globus mitjançant dos punts de contacte amb el cos. La concentració que tenen és abismal, tot i ser al final de la sessió. Em quedo embovada i em costa, fins i tot, de creure el que veig.

A l'aula

La dinàmica a l'aula ha estat, sovint, rere una certa rutina: seure en cercle per preguntant-nos com estem, l'escalfament, una o dues dinàmiques de joc i una cançó (amb instruments o sense). Aquest ha estat un espai per acompanyar els infants que disposen d'un interès extra per la matèria per donar-los espai on recrear-se, on permetre que la docent comenci a proposar dinàmiques de moviment per si mateixa i per continuar explorant la vinculació i possibilitats que disposem amb la música i la dansa.

Exemples? :)) Hem aprofitat per desenvolupar i sumar capes a diferents jocs, com per exemple fent que al joc de les estàtues no únicament treballin la pausa, sinó també els diferents nivells que disposem per moure'ns, la distribució del nostre cos amb relació al de les altres i l'espai, la consciència d'aquest... O com hem inventat noves propostes, com ara recolzar tantes parts del nostre cos com pulsacions que hagi realitzat la Raquel, treballant així l'escolta, el ritme -i el canvi de ritme-, la consciència corporal o els punts de contacte possibles amb el terra. El joc ha estat un bon motor per fer que els infants se sentin motivats per fer els diferents exercicis. Aquest curs hem inclòs l'ús d'instruments, vinculant el seu so amb el moviment del nostre cos. Em continua quedant el repte de permetre que els infants cantin fora de "l'estructura", "la posició" i la "rectitud"... Extreure so a conseqüència del meu moviment.

La docent, aka. Raquel Navarro

La Raquel és una dona jove, amant de la música (especialment el folklore i la percussió) i de la docència. Tímida, però amb caràcter. Malauradament, la situació del sistema educatiu actual fa que el cansament i el desgast estigui present a l'aula.

Crec que acompanyar-la a l'aula li ha permès treure's pressió mental, compartir responsabilitats, sentir-se acompanyada i ensenyar mentre aprenent (tant com jo). A més a més, la creativitat de la Raquel ha anat augmentant a mesura que han anat passant aquests dos cursos. Ella defensa que tenir una ballarina a l'aula li permet donar una volta a la seva assignatura.

Crec que l'escolta -des d'una perspectiva bidireccional-, la cura en els moments més fràgils i insegurs, poder donar temps al temps i treballar des del joc i la intuïció, ha fet que el procés "complís" els seus propòsits.

Incloure la docent a la pràctica crec ha estat una bona proposta perquè l'activitat artística continuï activa els cursos vinents. Això no defensa que l'artista no hagi de ser a l'aula, ans al contrari. Però permet que, per a quan no hi hagi pressupostos o aquest fet no pugui tramitar-se, pugui continuar existint una certa continuïtat de la pràctica apresada.

La gran sorpresa

Nora:

-I com si estiguéssiu parlant amb un amic, què creieu que heu après de tots aquests dies que hem estat la Raquel i jo?

Milan:

-Jo me'n he adonat que intento parlar més català. Que em costa molt, però que m'esforço i que els meus companys m'ajuden corregint-me

Jannat:

-Es verdad. A mi em costa molt, però parlo més català perquè penso que és important. (algú diu alguna cosa) Anda, cállate! Para mí ha sido así.

Ens preguntem amb la Raquel si, el fet que lis infants vegin dues persones adultes parlant en català (i no únicament una persona adulta parlant únicament a ellis en aquest idioma) fa que tinguin ganes de provar-ho. "Com si fos guay".

En aquesta conversa també va sortir que com a grup ara es comunicaven millor i es respectaven una mica més. Algunes noies ja s'atreveixen a parlar bastant més i a fer els moviments més grans, menys tímids i amb certa seguretat.

La BOMBOLLA

Compartint amb les altres artistes que també estan treballant en projectes educatius, ma n'adono que he estat treballant dins d'una espècie de bombolla -si comparo la meva experiència amb altres situacions que ellis m'expliquen-.

_ Veig que hem tingut la sort de treballar amb un grup prou reduït: entre 15 i 18 alumnis.

_ La durada de la sessió (1h), tot i a vegades ser un xic curta, en general ha permès una bona concentració per part de l'alumnat.

_ La vinculació amb la docent ha estat positiva.

_ L'espai de treball ha estat una meravella: hem tingut la possibilitat de treballar, quan érem poquis, a l'aula de música (una aula petita, amb llum natural, neta i acollidora) o bé a l'Espai Diàfan (amb prou llum natural, amb molt d'espai, amb el terra net i equip de música).

_ La participació del claustre durant l'activitat que vam preparar, va ser respectuosa, activa, atenta i divertida. Tothom va participar i va agrair la trobada.

_ Tot i tenir un alumne que demanava molta més atenció i prou sovint tenia comportaments que podien trencar la dinàmica de la sessió, s'ha pogut treballar amb escolta, disposició i fent que la dinàmica fos agradable.

_ Aprofito aquest raconet de coses positives per agrair la dinamització conjunta amb la Clàudia i la Sílvia: crec que va ser un espai interessant on poder compartir una petiiiiiiita part del que les meves companyes han estat treballant (i fer-ho amb les alumnis!).

Sin Magda no hay proyecto

Per acabar, i no menys important, m'agradaria dedicar un espai a la figura de mediació que enguany ha pogut acompanyar-nos en tot el procés. Destaco positivament que aquesta figura existeixi i convisqui en aquests projectes: en el meu cas, la presència i acompanyament de la Magdalena ha fet que puguem compartir espais de diàleg (que en altres projectes no he pogut tenir) i espais de reflexió, fet que m'ha permès tenir més perspectiva i consciència del territori. El fet que hi hagi aquesta certa figura externa (però tant interna com uni docent o uni artista) fa que es puguin treballar aspectes que probablement, des de la primera persona, no pots veure.

Magdalena, si llegeixes això, gràcies per tot.

Agrair a El Graner per la confiança i la proposta d'aquesta aventura.
Gràcies a l'escola per incloure les arts vives a les aules.
Gràcies a la Raquel per deixar-se *contaminar* de tantes experiències.

SIN DOCENTE
NO HAY PROYECTO

COREOGRAFIES DE BUTXACA A L'AULA, AJUDANT A REGULAR ELS ESTATS DE L'ATENCIÓ DELS INFANTS

MEMORIA 2022-23

És el segon any que desenvolupo el projecte "La dansa i els estats de l'atenció" a l'escola El Polvorí.

A nivell estructural hi ha hagut algunes diferències significatives respecte al curs passat que han ajudat al projecte:

- UN ÚNIC GRUP
En aquesta ocasió he treballat només amb 1 grup en el període de gener a finals de maig, enlloc que les sessions quedessin repartides entre 2 grups. Tenint en compte que les sessions són d'una hora setmanal i que a l'escola hi ha força absentisme, la progressió en la proposta és lenta i ha estat un encert concentrar-la només en un grup.
- ESPAI DE TREBALL: EL GIMNÀS
Un espai adequat per treballar el moviment i la creativitat a través de l'expressió del cos. No és un gimnàs massa gran, però suficient pel grupet petit de 3er que tenia. El curs passat el gimnàs no estava disponible i vam provar de treballar a diferents espais, des de la pista exterior, aula de P5 i vam acabar finalment a l'aula de música. Poder tenir el gimnàs disponible ha estat un gran encert i una gran diferència qualitativa amb el curs passat.

Hi ha hagut però 2 aspectes importants que no han ajudat al desenvolupament del projecte i que s'haurien de revisar.

- CALENDARI: aquest curs vam preveure un calendari una mica més acurat a les necessitats de la proposta. Ens vam proposar de treballar al gimnàs de gener a finals d'abril i traslladar les sessions a l'aula a partir del maig x tenir temps de fer la posada en pràctica de la Coreografia de butxaca i els Paisatges autoreguladors a l'aula> que és el propòsit de tot plegat. Així que vam pactar amb la Rosa que deixaríem de fer les classes al gimnàs i ella podria reprendre l'activitat d'educació física amb els infants en aquella hora. El gran tema és que així em vaig quedar sense una hora fixa a la setmana de trobada amb els infants sense tenir unes dates pactades per entrar a l'aula durant el maig. Tot i que la Carme – tutora- sempre em va fer entendre que hi hauria molta disponibilitat per trobar estones per fer la proposta a l'aula, la realitat va ser un altre. Després de molts missatges amunt i avall, només vaig poder entrar a treballar a l'aula amb

els nens contades vegades i la proposta es va diluir molt en aquest tram final. El maig ha estat ple d'entrebancs: excursions, mostres, exàmens ... per continuar amb el projecte, sumat al estrès que duu l'equip de mestres i direcció...

- HORA D'EDUCACIÓ FÍSICA – aquest any, igual que el passat, la sessió es fa en l'horari d'educació física. Aquest fet no afavoreix la disposició dels infants ja que associen Caixa d'Eines amb la pèrdua del seu temps d'educació física. Aquest curs de 3r s'hi va adaptar prou ràpid i la seva disposició de seguida va ser molt bona però conforme passen els mesos es nota que alguns d'ells enyoren molt l'educació física.

PUNTS DE PARTIDA

La proposta d'aquest curs és una continuació de la del curs passat.

L'estat de la nostra atenció determina la qualitat de la nostra experiència, continua sent el motor de la meua recerca. I aquestes són les afirmacions que la sostenen:

- o l'era digital està transformant el fenomen de l'atenció i ho fa de manera dràstica en els infants.
- o La dansa és un llenguatge artístic integrador en el que pensament, emoció i acció es modelen a través del nostre cos en moviment.
- o És per això que la dansa és facilitadora de processos d'aprenentatge. El cos funcionant de manera integrada i creativa és una gran eina a les aules.

OBJECTIUS

El que jo em proposo entrant a treballar amb aquest grup de 3er a l'aula és:

- Recuperar la connexió amb la imaginació i amb el món interior de cada infant i acompanyar-los per a que això pugui expressar-se a través de la dansa i el moviment lliure.
- La singularitat de cadascú: ressaltar aquesta idea que cadascú és singular i té la capacitat i el dret a expressar-se des d'aquest lloc únic.
- Que connectin amb el plaer de ballar i ser creatius.
- Que agafin consciència dels diferents estats físics i emocionals pels quals transiten. Posar paraula a la vivència.
- Que experimentin amb la llibertat de moviment alhora que respecten unes normes bàsiques.
- Que experimentin també amb sèries de moviment que es repeteixen i que associen a una rutina.

- Que relacionin la pròpia identitat amb un moviment i la identitat del grup amb una sèrie de moviments que els pertanyen.

LA NECESSITAT D'ATENCIÓ

El primer que em vaig adonar al iniciar aquest projecte que gira precisament al voltant dels estats de l'atenció és que aquests infants reclamen, abans que res, atenció cap a ells. És per això que he els he donat espai per a que s'expressin i comparteixin amb la paraula abans de començar a demanar-los jo que dediquin atenció a allò que els proposo.

- En la rotllana amb la que iniciem sempre la sessió hi ha aquest espai de posta al dia del que hi ha, el que senten i volen compartir. Espai previ a que jo comenci a proposar. He decidit de guardar sempre aquest espai per l'atenció cap a ells amb l'esperança que això serveixi d'exemple per aconseguir després la seva atenció cap a mi. En una bona mesura crec que ho he aconseguit. Sigui com sigui aquesta és una part important per construir vincle amb el grup.

ENTRE LA LLIBERTAT I LA RUTINA

La estructura de cada sessió ha contingut sempre espais de llibertat, d'exploració personal i espais de rutina en que l'important és la repetició i l'atenció al grup. He intentat cultivar i donar espai a les dues activitats per a que una repercuteixi sobre l'altre.

ESTRUCTURA DE LES SESSIONS

Rotllana, com estic

En la rotllana comencem parlant i creant un vincle i connexió que està al dia perquè hi ha aquesta estoneta per compartir com venim, com es troba cadascú i què farem avui. Com que el grup és petit crear un vincle personal amb cada alumne és un luxe que ens podem permetre i és alhora un plaer per tothom.

Percussió corporal

En la mateixa rotllana, per propiciar un estat d'atenció obert i despert, he començat ensenyant-los una petita sèrie de percussió corporal que hem anat aprenent i repetint al llarg de varies sessions. Treballant coordinació, memòria i escolta de grup alhora.

Proposta de gest personal

Durant les primeres sessions hem jugat a que un infant proposa un moviment personal i el grup el copia. Com a introducció del que serà després la coreografia de butxaca. Definir el moviment, aclarir-ho i fer-ho entendible i replicable per tothom ha estat una feina que ha ocupat temps.

Moviment i exploració

Durant aquest curs he volgut posar una especial atenció en el moviment de les MANS I BRAÇOS.

Una de les raons és perquè el treball en detall amb els dits de les mans està directament relacionat amb l'activitat cerebral i amb la capacitat de posar focus. També, centrant l'atenció més en aquesta part del cos crec hem pogut explorar amb claredat diferents qualitats de moviment. I hem facilitat també el treball més clar quan es tracta d'explorar els propis gests per la coreografia de butxaca.

Aquest any he utilitzat els elements de la natura (aigua, terra, aire i foc) per explorar qualitats i intensitats.

Per facilitar que l'atenció i el motor del moviment estigués a les mans els hi he donat uns guants, cosa que els ha ajudat a centrar l'atenció en elles. Portar els guants els ha ajudat a imaginar les mans com quelcom amb personalitat pròpia, separada d'ells mateixos. També ha facilitat associacions imaginàries: mans com peixos, aranyes, onades o fulles volant al vent.

Aquestes propostes han anat agafat diferents formats i jocs al llarg de les sessions. Hem combinat espais d'exploració basant oberts en relació a diferents qualitats, altres més acotats en l'espai, a vegades hem posat més èmfasi en el recorregut altres més en la qualitat, hem jugat també a combinar diferents qualitats en l'espai i a establir diàlegs de mans, treballs en petits grups que es mostren, en parelles i individualment.

A mesura que ells i elles s'han anat sentint més còmodes amb les propostes hem començat a mostrar-les els uns als altres. Mirar als companys i companyes també és part de l'aprenentatge.

Tancament- rotllana

Al final de cada classe hem fet sempre un petit tancament amb una valoració de com ha anat i una despedida, a vegades amb una respiració i recorregut de braços de totes i tots junts.

LA COREOGRAFIA DE BUTXACA

Passades les primeres sessions hem començat a construir la coreografia de butxaca. He intervingut menys que el curs passat perquè volia que la coreografia fos seva tota

ella. Sí que he posat atenció a clarificar cada proposta, que cadascú entengui el seu moviment, el recorregut que fa, amb quina velocitat i qualitat.

Ha estat molt bonic veure com s'han organitzat entre ells i elles. Posant ordre als moviments i recordant els moviments dels companys i companyes. Com que quasi sempre hi havia absències, la coreografia requeria sempre d'una nova adaptació segons qui hi havia a classe. Al cap de poques repeticions alguns infants volien canviar el seu gest i he intentat evitar-ho per no perdre aquesta idea d'estructura fixe i per a que poguessin descobrir que la repetició ens obre altres aprenentatges (no sempre conscients). La repetició, crec jo, els ajuda a posar inconscientment cert ordre en una vida que, en general per aquests nens, manca d'estructuració.

A finals d'abril els infants van ensenyar la coreografia a la Carme que es va afegir a la rotllana i va afegir el seu propi moviment a la coreografia. Cosa que als nens els va agradar molt. La Carme de seguida ja va estar inclosa en l'experiència.

Malauradament, que la coreografia entrés a formar part del dia a dia en l'aula com una pràctica facilitadora d'un estat d'atenció no va arribar a succeir.

QUAN SORTIM DE L'ESCOLA

Han sortit de l'escola en varies ocasions i totes han estat molt enriquidores pel grup. La sortida al Mercat de les Flors a veure l'espectacle va ser molt encoratjador per totes, aquesta experiència i el que van veure ho vam utilitzar després a classe per recrear i reinventar el que havien vist com a espectadors.

Les dues sortides al Graner també van ser un regal ple d'experiències enriquidores

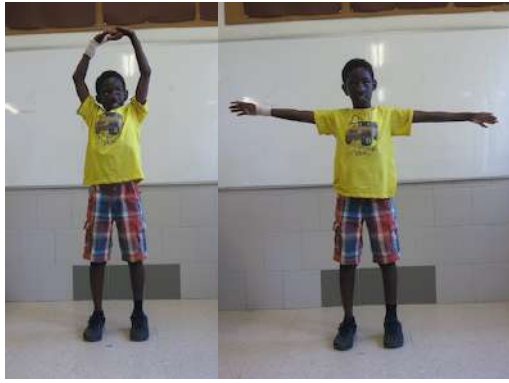
VALORACIONS

Aquest grup de 3r ha estat un grup encantador. Molt mogut i xerraire però alhora molt creatiu i receptiu. És un grup que ha gaudit molt de ballar, de moure's partir de la imaginació, de construir una coreografia que els pertany, han gaudit molt de la música i els diferents paisatges i qualitats que els proposava. Puc dir que hem gaudit molt junts. La Rosa, la mestre d'educació física que estava amb mi, s'ha implicat des del primer moment i ha estat activa ballant amb nosaltres. També ha fet un paper important de contenció del grup molt necessària. La Rosa ha transmès uns límits molt clars i això ha estat també una gran ajuda.

Com sempre al Polvorí hi ha molta multiculturalitat i bastants canvis dins el grup, infants que falten, més d'un que ha marxat al llarg del curs i de nous que han arribat. Ha estat una llàstima no poder treballar realment a l'aula. Per part meua tinc la sensació que l'última part ha quedat totalment coixa i em sap molt greu perquè tot el projecte està orientat cap a aquest tram final. Tampoc s'ha pogut fer, en conseqüència, una bona documentació amb imatges d'aquesta fase final, que era quelcom essencial per crear una eina paral·lela a base d'imatges. Cara a futurs

cursos cal mirar-se bé el calendari, plantejar-se si el mes de maig és un mes en que es pot seguir avançant en la proposta i aclarir bé els compromisos amb l'escola. Aprofito per ressaltar també la feina de seguiment i mediació fet per la Magdalena Garzón plena de dedicació, atenció, sensibilitat i compromís. Molt implicada en una visió que vol teixir complicitats i arrelar de veres cada projecte dins l'escola, dins l'aula i més enllà.

MEMÒRIA DEL PROJECTE CRONOLOGIA EN MOVIMENT, MIREIA DE QUEROL
CAIXA D'EINES, EL GRANER
ESCOLA SEAT
6È PRIMÀRIA

Aquest projecte arrenca d'un encàrrec de la coordinació de Caixa d'Eines, a través del programa del Graner, per a realitzar un projecte de creació site specific, en relació a la història de l'Escola Seat, amb els i les alumnes de 6è de primària.

La idea del projecte encaixa amb la trajectòria artística del Col·lectiu Big Bouncers, ja que el nostre primer treball BIG BOUNCE va ser versionat en forma de Site Specific en moltes ocasions, treballant a partir de la relació amb la història de diversos espais, institucions o edificis emblemàtics. Aquest bagatge ens ha donat una sèrie d'eines de composició i també de transmissió que semblaven força adients per a aplicar-les en un nou projecte dins un context educatiu.

Jo, Mireia de Querol, vaig assumir l'encàrrec, aprofitant el coneixement i eines mencionades en el marc del col·lectiu.

Aquesta no era la primera experiència de treball en un projecte artístic dins una escola, ja que he treballat anteriorment en diverses ocasions com a formadora del projecte Tot Dansa i com a col·lectiu vam participar també en el programa En Residència, l'any 2018. Penso que aquesta experiència prèvia em va donar un coneixement de base per a poder entomar l'encàrrec amb confiança i eines suficients.

A l'inici del projecte, abans de Nadal, amb la Magdalena Garzón vam fer una primera visita a l'escola per a posar-nos en contacte amb els tutors i conèixer els i les alumnes.

En aquesta primera visita amb el grup vam fer una presentació i una xerrada on nosaltres vam explicar el projecte i vam presentar la idea de fer una creació artística, un projecte de recerca a través del llenguatge del moviment.

En aquets moment vam considerar molt oportú fer èmfasi en la idea del paral·lelisme entre la manera de treballar d'un artista i la d'un científic: tots dos parteixen d'una idea, experimenten, desenvolupen un mètode i arriben a un resultat.

També vam preguntar-los si els agradava ballar i on/quan ho feien, i va ser interessant escoltar les seves respostes, com es posicionaven en relació a la idea de ballar i quins eren els contextos on "ballaven".

En línies generals el projecte ha passat per dues fases diferenciades: una primera fase on hem treballat propostes de moviment, d'escolta de grup, i de treball corporal, i una segona on ja hem començat a compondre i construir l'acció coreogràfica.

El punt d'inflexió entre una i altra fase va ser l'entrevista que vam fer, el dia 13 de març, a un ex-director, el Juan Pablo Caballero, i una ex-professora, la Maria José Atance. Amb aquesta entrevista vam indagar en la història de l'escola i del barri i va ser el moment clau per a connectar la pràctica de cos amb la temàtica del projecte: la història de l'escola.

La primera fase va significar una aproximació a un nou llenguatge i un tipus de treball al qual no estaven acostumats. Se'ls feia més difícil, tan a ells com al professorat, entendre el tipus de treball, i cap a on ens podria portar. Penso que aquest és un procés natural alhora d'endinsar-se per primera vegada en un projecte de creació a través del moviment en un context educatiu, on normalment el contingut dels projectes està definit anteriorment i els

passos estan més detallats, amb un marge molt estret per al descobriment i l'experimentació.

A mesura que avançava la segona fase, i ens anàvem coneixent més, va resultar més fàcil treballar amb els grups, i implicar-los en la construcció escènica.

El desenvolupament de les sessions va ser el següent:

1ERA ETAPA: TREBALL DE COS

16 GENER

Aquest dia vam treballar a l'aula, i vam fer una sessió introductòria, presentant-nos, dient els nostres noms.

Vam comentar què recordaven del que els havíem explicat sobre el projecte el dia de presentació, i vam recordar les paraules clau: cos, paraula, imaginació, joc, grup.

A través d'un joc, el joc de la fletxa, vam treballar la idea de obrir la mirada i l'atenció del grup.

A través de l'acció de CAMINAR vam treballar la idea de trajectòria i d'observar el que veiem mentre caminem. Hi vam afegir la idea d'ANOMENAR ON SÓC I QUÈ VEIG.

Vam desenvolupar aquest joc en diverses etapes, en pausa o en acció, i després en silenci. Per a completar aquesta pràctica vam fer 2 grups, de manera que uns feien i uns observaven. Donant continuïtat a la pràctica anterior, vam acabar composant un paisatge de cossos a l'espai, generant un "quadre", per a jugar a ANOMENAR EL QUE IMAGINEM DEL QUADRE, i per acabar posant-li un títol.

Finalment en aquesta sessió vam proposar-los: DESCRIU EN UN PAPER el camí que fas per venir a l'escola des de casa.

23 GENER

Aquest dia vam treballar al gimnàs, per a poder desenvolupar una pràctica de moviment amb més comoditat.

Vam treballar la idea de grup, d'uníson, d'anar tots a una. Per a fer-ho vam proposar caminar a diferents velocitats (tot el grup a la mateixa velocitat, numerant-la entre 0/10). Després, mantenint la idea d'uníson vam treballar diferents accions: seure, aixecar-se, caminar a diferents velocitats (0, 5, 10), saltar, llançar, rascar, assenyalar, mirar, inclinar, rebotar...

A continuació vam fer una improvisació per grups: si un fa una acció tots se sumen, i tothom pot proposar.

Aquesta és una pràctica molt interessant per a detectar dinàmiques dins el grup, lideratges, bloquejos..., i estimular el lideratge compartit i la idea de grup. Tot i que pot ser una dinàmica que generi frustració, també és molt interessant travessar aquest procés i treballar per un objectiu que va més enllà de l'individu: la connexió del grup.

Per acabar vam continuar el treball d'escriptura amb la tasca: escriu en paper, quant de temps fa que vas arribar a l'escola i què recordes del primer dia que vas arribar a l'escola. La idea d'aquest treball d'escriptura era indagar una mica en la memòria personal i individual, que més endavant en el procés del projecte vam deixar de treballar, ja que no

podíem abordar tantes coses. Em sembla una línia de treball interessant però que requeria un focus específic que no vam poder treballar en aquesta ocasió.

30 GENER

Aquest dia vam treballar a l'aula de psicomotricitat de l'edifici d'infantil.

Vam iniciar la sessió mostrant unes imatges d'un referent, les imatges de Eadweard Muybridge:

https://www.google.es/search?q=muybridge+salto&tbm=isch&hl=ca&chips=q:muybridge+salto,online_chips:secuencia:0n0oJN8DraU%3D&authuser=0&sa=X&ved=2ahUKewj3u6OOxuZ8AhW2VaQEHW6ZAJYQ4IYoAnoECAEQKQ&biw=1440&bih=707#imgsrc=x6A_Qhk2DebtMM

Vam proposar un escalfament, en cercle, per moure articulacions i traçar el moviment a l'espai amb diferents parts del cos.

A partir d'aquesta premissa vam treballar la idea de moviment que fa una trajectòria a l'espai, jugant amb la idea de moviment i pausa.

Un cop entesa aquesta dinàmica, vam afegir-hi la idea de substitució, i de llegir com continuaria una trajectòria de moviment que ha quedat en pausa.

Des d'aquesta idea en grups petits vam treballar el que anomenem "stop motion": traçar una trajectòria de moviment a partir d'una seqüència de figures en pausa que visualitzen la trajectòria del moviment.

6 FEBRER

Aquest dia vam treballar a l'aula de psicomotricitat de l'edifici d'infantil.

Vam fer un escalfament organitzats en parelles: un posa la mà en algun punt de l'espai i l'altre la xoca. Vam treballar la idea de situar-se a diferents punts de l'espai i xocar amb diferents parts del cos.

Per parelles, vam treballar també en com mantenir la distància entre el dit d'un i el nas de l'altre, de manera que el dit condueix un viatge de l'altre cos per l'espai.

Recuperant la idea del "stop motion", treballada el dia anterior, amb 4 grups, vam construir una composició escollint 4 accions quotidianes (dues en relació al text que vam escriure del camí de casa a l'escola, i dues en relació a un record a l'escola).

Vam proposar-los d'escollir l'acció i li donar-li una forma i construir la seqüència d'aquesta acció en moviment amb tot el grup.

13 FEBRER

Aquesta sessió la vam treballar al Graner, a la sala gran. En aquesta ocasió va faltar un tutor (va venir una substituta), però vam comptar amb el suport de la Magdalena.

Des del Graner es va fer una breu introducció on van explicar què hi fan com a centre de creació dedicat a la dansa.

Vam fer un escalfament que es desplaçava molt a l'espai posant el focus en com mans i peus poden servir de suport per al moviment, associant el número de suports que fem servir a diferents maneres de desplaçar-nos.

Vam recuperar els textos que havien escrit fins ara, i amb un micròfon per a llegir els textos, vam introduir la idea de sincronia de la veu i el moviment. Un alumne/a llegia el text i els i les altres es movien amb la veu i feien pausa en els silencis.

Per acabar la sessió vam intentar construir la seqüència de stop motion en diferents direccions a l'espai.

Aquesta va ser una sessió especialment difícil amb un dels grups, que no havia vingut acompanyat del tutor, i a l'acabar vam haver de donar un toc d'atenció als alumnes de manera grupal.

Després d'aquesta sessió vam tenir una conversa amb la Magdalena, on vam comentar diferents estratègies per a millorar la dinàmica i tenir en compte les diferències entre cada grup. Vam comentar el fet de poder fer un treball una mica específic amb cada grup, que no haguessin de passar els dos grups per les mateixes propostes i amb els mateixos temps. Vam comentar la idea de treballar per grups petits dins un grup classe, sempre tenint una tasca específica quan un grup fa d'observador, i també de la necessitat de construir una rutina d'escalfament i fer un treball que posés el focus en l'espai individual, per evitar les constants gravitacions i dinàmiques de parelles o subgrups, que distreuen i resten qualitat a la concentració individual.

27 DE FEBRER / Sessió al Graner a càrrec de João Lima

Per aquesta sessió vam convidar a l'artista João Lima, amb qui he col·laborat en diverses ocasions i qui ha desenvolupat projectes educatius en contextos diversos. Havíem decidit a l'inici del projecte, que el Joao seria el meu substitut referent en cas d'haver de faltar i finalment aquesta va ser la única sessió que va haver de cobrir. Transcripció les seves notes:

- Breu presentació (qui sóc? d'on vinc? a què em dedico i perquè?)
- Ronda de noms + accions: de peus en rotllana, un a un, cada alumne entra al centre i diu el seu nom, en la segona volta, cada alumne ha de cridar el nom d'un altre company, al seu torn, aquest ha de entrar al centre i cridar un altre i així successivament. Després, afegim complexitat: els alumnes han de xocar les mans mentre es creuen pel centre, després han de xocar les mans mentre salten, etc. Demanem agilitat i atenció.
- Breu escalfament guiat: El repte era que ells fossin el meu mirall, a partir de aquí, en silenci, vaig treballar l'observació, vam començar per un petit automassatge seguit d'estirament, roll down-up, gattoneta, la serp, gatejar, salts, coordinació ambidestra...
- Desplaçaments: Ens vam posar a una cantonada de l'estudi i els vaig demanar de seguir 3 formes de desplaçar-se, anant en trios en diagonal d'un punt A cap a un punt B de la sala. Les formes que els vaig ensenyar van ser: croqueta (pla baix), del gorila (adomuka) cap al bípede/vertical i a l'inrevés (pla mitjà) i saltar girant de costats (pla alt). Per últim, els vaig demanar que cadascun inventés la seva forma personal de travessar la diagonal.
- Composició Improvisada (grups de 5): aquesta activitat només vam fer amb el primer grup, no ens va donar el temps per provar amb el segon. La consigna era, en grups de 5, provar 4 accions bàsiques: saltar, pausar, córrer i estirar-se al terra, quan qualsevol integrant del

grup decidia de fer una d'aquestes accions, tothom havia de fer-la immediatament. Durant el temps d'una cançò, cada grup va provar la pauta de forma autònoma/autogestionada.

- Massatge col·lectiu: drets en rotllana, ens vam girar cap al costat de la dreta i vam fer un petit massatge en el company mentre el nostre company de l'esquerra ens feia el mateix. El massatge consistia en fer petits cops amb les mans des de el cim del cap passant per la superfície exterior del cos cap als peus i després tornar a pujar al cap. Acte seguit, ens vam girar cap a l'esquerra i vam fer el mateix procediment.

- Observacions generals: Amb els dos grups vam poder gaudir d'una bona estona junts. Tot i què el primer grup és més enfocat i motivat que el segon, vaig poder notar que amb el segon els infants també es van "tirar a la piscina".

6 FEBRER

Aquesta sessió la vam fer al gimnàs.

A mode d'escalfament, en format de rotllana gran, de manera que cada un tenia el seu espai, els vaig proposar de copiar el moviment que feia jo, i construir una seqüència simple de moviment que repetiríem cada dia.

Havent traçat amb cinta de pintor una quadrícula a tot el terra del gimnàs, els vaig proposar imaginar que estan en un cub i han de tocar les 4 cantonades amb diferents parts del cos, seguint el ritme donat per la música (exercici basat en el mètode Laban).

A continuació els vaig proposar de seguir en la dinàmica, però quedar-se amb un moviment i repetir-lo creant un loop.

Un cop que cadascú tenia el seu moviment, vam treballar en com modificar el loop seguint instruccions de canviar-ne el tamany o la velocitat.

A partir dels exercicis anteriors, i en dos grups, utilitzant l'imaginari d'un engranatge de maquinària, els vaig proposar crear una escena d'accions enllaçades en loop: un iniciava un moviment que es repetia, i a aquest, se li sumava un altre, i un altre fins a construir una màquina en loop.

13 DE FEBRER

Aquest va ser un dia especial en què vam rebre la visita de l'ex-director Juan Pablo Caballero i la ex-professora Maria José Atance.

Els i les alumnes havien preparat una sèrie de preguntes a fer-los, que transcriu a continuació.

1-A quin any vas començar a treballar a l'Escola Seat i a quin any us vas jubilar? Quants anys vas treballar a l'escola Seat?

2-Quan vas començar a ser director? -Quan vas començar a ser mestra?

3-Com descriuries l'escola d'abans?

4-Han canviat molt els espais?

5-Quan es va construir l'escola?

6-Com es deia l'escola al principi?

7-Des de quan l'escola es diu seat?- Perquè li van posar aquest nom?

- 8-Als anys 70, a què jugaven els nens i nenes?
- 9-Mentre vivia Franco en aquesta escola s'obligaven a tenir fotos de Franco?
- 10-Perquè l'escola d'abans era religiosa?
- 11-Perquè els nois i les noies estudiaven per separat?
- 12-Perquè es van ajuntar els nens i les nenes i a quin any va passar?
- 13-T'hagués agradat que estudiessin junts?
- 14-A quin any es van començar a fer les classes en català?
- 15-Com va ser el canvi d'idioma quan va morir Franco? Totes les classes es feien en català o només algunes matèries?
- 16-Als nens i nenes els va costar molt aprendre català?
- 17-Els horaris d'abans eren com els d'ara?
- 18- Es quedaven a dinar els nens i les nenes?
- 19-A l'escola es feien colònies i excursions?
- 20-Pablo quins canvis vas viure com a director?
- 21-Feieu les mateixes matèries que ara?
- 22-Què és el que més ha canviat a l'escola durant els anys?
- 23-Què és el que més us va agradar de l'escola?
- 24-Et va agradar la teva experiència com a mestra?
- 25-Vau viure molts canvis al barri?
- 26-Han canviat la manera de ser dels alumnes des que vosaltres éreu joves fins ara?

Va ser una sessió molt especial, ja que els convidats ens van explicar moltes coses de la història de l'escola, del barri, de com es vivia, a través d'anècdotes i vivències personals. Van saber transmetre als i les alumnes una il·lusió i un aprecí per l'escola i pel que hi havien viscut que va ser molt bonic, i va generar una connexió especial amb la temàtica del projecte.

Penso que aquest va ser un punt d'inflexió i va obrir un ventall de continguts dins el projecte que va fer despertar la curiositat dels i les alumnes, tot i encara no saber com utilitzarien aquests continguts, i com els relacionarien amb el treball de cos.

Zona ETAPA: COMPOSICIÓ I CRONOLOGIA DE L'ESCOLA

20 MARÇ

Es va donar la coincidència, en aquest moment del projecte, parlant amb els tutors, que estaven treballant la idea d'eix cronològic per a introduir conceptes d'història. Així que vam decidir aplicar aquesta idea al projecte i vam decidir construir un eix cronològic de la història de l'escola, a partir de les informacions recollides durant l'entrevista.

En aquest moment em va semblar oportú dedicar un temps a mostrar-los exemples del meu treball coreogràfic (la peça Big Bounce), que estiguessin vinculats o propers a algunes de les dinàmiques de moviment que havíem treballat.

Va ser interessant compartir imatges d'aquests treballs perquè poguessin veure un tipus de llenguatge de moviment, i de llenguatge escènic, que segurament era molt diferent del que haguessin pogut veure o entendre com a dansa o teatre. El fet que el treball que van visionar estigués vinculat amb les eines compartides, penso que els va servir per imaginar possibles maneres de construir alguna composició amb tot el que havíem fet fins ara.

Durant les següents sessions: **27 març, 17 abril, 24 abril, 8 de maig, 22 de maig, 24 de maig i 29 de maig**, ens vam dedicar a construir accions o escenes basades en les dinàmiques de moviment que havíem anat treballant (màquina en loop, stop motion, uníson d'accions, etc), associant-les a les diferents dates que marcaven esdeveniments destacats de la història de l'escola.

Vam treballar de manera que cada un dels grups escenificava una part de l'eix cronològic, i al final vam acabar construint una escena conjunta.

Durant aquestes sessions de construcció coreogràfica vam començar a treballar en els espais on volíem que passés l'acció escènica: l'entrada de l'escola i la pista del pati. Tot i que en algunes ocasions, sobretot a l'inici, aquest canvi d'espais generava dispersió, va ser interessant anar associant les accions a un espai concret de l'escola.

L'escena conjunta que volíem construir pel final de la cronologia, representava la festa del 60è aniversari de l'escola, i a partir de la conversa amb la tutora d'un dels grups vam decidir recuperar un ball "flash mov", que els i les alumnes havien fet durant l'any que feien 4rt, i que no havien pogut representar per culpa de l'aturada de la pandèmia. Recollir aquesta coreografia els va fer especial il·lusió i va ser una manera molt bonica de concloure l'acció de la cronologia en moviment.

Tot i que la construcció i composició coreogràfica no va ser sempre fluida i en algunes sessions costava motivar als i les alumnes, a mesura que avançàvem en la composició vaig observar com s'anaven apropiant del material i generant més compromís amb la proposta. El fet de que el treball s'encaminés cap a un resultat final que seria compartit, va ser un fet que va acabar motivant als dos grups, que sobretot el dia de la funció final es van apropiat del material, i el van defensar amb una atenció, presència i escolta molt boniques. Realment el resultat final va ser molt bonic, i em va sorprendre en gran mesura veure com van comprometre's i executar les accions i la coreografia, amb una qualitat que no havíem aconseguit del tot durant els assajos.

El treball amb els dos grups de 6è va ser molt diferent des de l'inici. Em vaig trobar amb un 6è B més "infantil", més còmplice dels jocs, amb un grau d'atenció més alta i una relació més estreta amb la tutora. 6è A en canvi era un grup més "pre-adolescent", més rebel, molt més dispers i amb el qual era molt difícil treballar. Aquest grup tenia un tutor que era nou a l'escola, i sobretot a l'inici tenia més dificultats de cohesionar al grup. Aquest tutor, però, va estar molt i molt implicat amb el projecte i aquest fet va ajudar a mica en mica anar trobant la implicació dels i les alumnes.

Com hem explicat vam treballar en diferents tipus d'espais de l'escola. En general poder treballar al gimnàs va ser important durant la primera fase, per a poder fer un treball de cos i moviment amb comoditat, i després va ser interessant poder treballar amb espais concrets de l'escola on es va acabar desenvolupant l'acció.

Aquest projecte ha estat per a mi un procés creatiu molt ric, que plantejava un repte important, ja que era un encàrrec site specific sobre la temàtica de la història de l'escola. Per a mi significava un repte ja que el sol fet de portar treball de cos i moviment a les aules ja és una tasca difícil i important, i tenia dubtes de si podríem arribar des d'una mínima base de treball de cos a abordar la temàtica i l'especificitat de l'encàrrec. Ha resultat finalment

que una cosa ha alimentat i donat sentit a l'altra, i ha desembocat en una acció escènica sobre la història de l'escola, un homenatge molt bonic per fer amb alumnes de 6è, que conclouen el seu recorregut a l'escola. Tot plegat ha anat cobrant sentit en el camí i ha resultat en una experiència molt enriquidora per a tots i totes.

MEMÒRIA GENER-JUNY 2023

EL GRANER - CAIXA D'EINES|PLA DE BARRIS

INS DOMENECH I MONTANER

ARTISTA: MARIA FERRER

DOCENT DE REFERÈNCIA: ADA VÀZQUEZ

MEDIACIÓ: MAGDALENA GARZÓN

Índex

01

Context

- 1.0 - Introducció
- 1.2 - Visió general

03

Metodologia

- 1.0 - Cóm hem treballat?
- 1.2 - Accions , activitats dutes a terme durant el segon i tercer trimestre del curs 22/23

02

Objectius

- 2.0 - Objectius generals del programa Caixa d'Eines i objectis específics per l'INS Domenech i Montaner

04

Reflexions i Galeria d'Imatges

- 2.0 - Reflexions; espai, vincle, docent/artista, temps.
- 2.2 - Galeria Imatges

Context

La Caixa d'Eines centra la seva acció en la introducció de pràctiques artístiques dins el currículum escolar, amb l'objectiu de reduir les desigualtats culturals, articulant l'educació formal, la no formal i la comunitat, en base a quatre pilars: la transversalitat, l'equitat, el co-disseny i la sostenibilitat.

Al gener 2023, em vaig incorporar (Maria Ferrer) com artista dels educatius del Graner encarregada de portar a terme un procés de sensibilització envers el moviment i de creació a l'IES Domènech i Montaner, més específicament amb els alumnes de 2 de l'ESO de l'optativa Activart. En aquest projecte he estat companyada en tot moment de l'Ada Vázquez, docent de referència i complice i de la Magdalena Garzón, encarregada de la mediació de tots els projectes educatius del Graner.

dance (your) way

La proposta que vaig escollir, parteix de com ens uneix el fet de moure'ns junts, una creació comunitària en dansa com a forma de relació. Dance (your) way vol crear un espai d'expressió a través de la dansa. Un espai de celebració, un espai on les nostres idees puguin posar-se en moviment, on els nostres cossos parlin, explorin les seves possibilitats i qüestionin el món que habitem i les relacions que establim. Des de l'individu cap al col·lectiu i viceversa. Un espai que convida a la trobada del moviment propi com a forma de cooperació i regal per al col·lectiu.

dance (your) way a l'IES Domènech i Montaner

Objectius

Oblectius Generals

- Introduir les pràctiques artístiques dins el currículum escolar.
- Reduir les desigualtats culturals, articulant l'educació formal, la no formal i la comunitat

O.E.1

- Introduir la pràctica corporal, el moviment, la dansa dins l'espai educatiu de l'IES Domènech i Montaner.

O.E.2

- Entendre la creativitat com a eina, com una forma d'expressió així com entendre i fer part del que significa un procés creatiu.

O.E.3

- Enriquir el vocabulari i l'experiència de l'alumnat en allò que té a veure amb la nostra professió així com "desxifrar" El Graner i el que es fa a un centre de creació artística.

O.E.4

- Enfortir els vincles entre els participants i amb ells i elles mateixes.
-

Què hem fet?

Des d'on?

Vaig tenir clar que la pràctica del moviment havia de ser present des del principi amb el grup. Volia començar des de lo físic/corporal i articular el discurs de manera paral·lela. Volia facilitar un espai on connectar-nos als nostres cossos i emocions i a partir d'aquí enfortir la comunicació i la cohesió del grup, dotant al mateix temps d'altres eines d'expressió als joves.

Hem incidit en: el treball en grup, la pressa de consciència de la capacitat creativa, hem creat espais per reflexionar sobre el món que ens envolta des d'un alte prisma (l'artístic) .

Com no sempre ha estat fàcil entrar des del cos, vam introduir també l'escriptura creativa, basada en el 'aquí y ahora' vinculada sempre a una pregunta o una emoció. Així vam construir plegats el que podria ser una guia per a la creació i un espai tant de reflexió com d'apropament als altres

Accions

- Intervenció directa. Acostament, sensibilització i formació envers la dansa amb els i les alumnes de 2 ESO/Activart. Una sessió setmanal de gener a juny.
- E
- Visita al Graner, explicació del projecte Graner i realització d'una de les sessions
- Creació a través d'improvisacions pautades amb el contingut/material generat al llarg del curs
- Reunions de seguiment i coordinació amb la mestra Ada Vázquez i la Magdalena Garzón (mediació educatius).
- Espai de conversa i diàleg amb els i les joves al voltant del moviment.
- Recull de material fotogràfic i video per introduir a la creació
- Performance al Graner i diàleg post performance amb el grup del Magí Serra i els assistents a la performance

"Hem treballat de dins cap a enfora i és delicat perquè els joves estan en un moment complicat. Un moment bonic també, de descoberta però també de molts dubtes, provocació i insegurats, no connectats als seus cossos i, en les seves paraules, tota la estona cansats. Tot i així, cada dia he tingut ganes de treballar amb elles, perquè crec molt en el que fem i sé que els obrim la ment i l'ànima"

María Ferrer

'Hoy me siento bien y un poco aburrido, cuando me muevo siento alguna cosa rar como un impulso hacia todo mi cuerpo'

Reflexió escrita d'un dels joves

Reflexions en relació a...

El Temps:

A causa de la meva disponibilitat enguany, tan sols he pogut dur a terme una sessió setmanal a l'aula. He treballat amb Ada, una docent que està molt lligada al moviment i això ha facilitat molt les coses. Tanmateix, he tirat molt de menys aquesta altra hora de treball per a aprofundir, per a estar més amb els joves, per a fer-me més assídua a les seves vides i per tant ells més assidus al meu llenguatge.

Crec que és important també comptar amb el calendari escolar per endavant per a poder reprogramar les sessions en la mesura que sigui possible quan no puguin dur-se a terme. Per exemple, la meva sessió en ser divendres ha sofert bastants contratemps (festius, festes de l'institut; carnestoltes, dia de l'esport, etc) que he hagut de (voluntariament) coordinar-me per recuperar.

La relació docent- artista

He tingut molta sort de treballar amb Ada, una persona disposada a tot, molt lliurada, amb una ment i un cos obert. Ha estat un plaer poder compartir amb ella i acompanyar-nos en les sessions per a, justament, caminar en les ments i universos d'aquests joves.

Crec que seria important també tenir una via de comunicació fora de l'aula més dinàmica, però treball amb molts professors i sé que és molt demanar, perquè tenen moltíssimes obligacions.

L'aprenentatge

Tinc la certesa que els joves amb els quals hem treballat han après més del que, avui dia, reconeixeran:

Hem posat paraules en moviment, hem abstrèct conceptes i els hem portat al cos, han col·laborat i cooperat entre ells per a, a través del moviment, crear alguna cosa semblança a una coreografia. S'han fet preguntes que sense aquesta intervenció, potser mai les hi haurien fet. Han habitat els seus cossos des del seu ara i per a mi...això és l'aprenentatge. Saber que tenen una eina de comunicació més enllà de la paraula, un cos que els parla i que pot expressar idees.

Reflexions en relació a...

L'espai

L'espai és millorable, ha estat un problema a nivell de concentració i de confort a l'hora d'anar al sòl. Hem treballat principalment en el menjador. És un espai ampli però potser no un espai que evoqui als joves a entrar a un terreny corporal, un espai en el qual puguin córrer, saltar, cridar, moure's sense parar esment als objectes que conformen aquest espai.

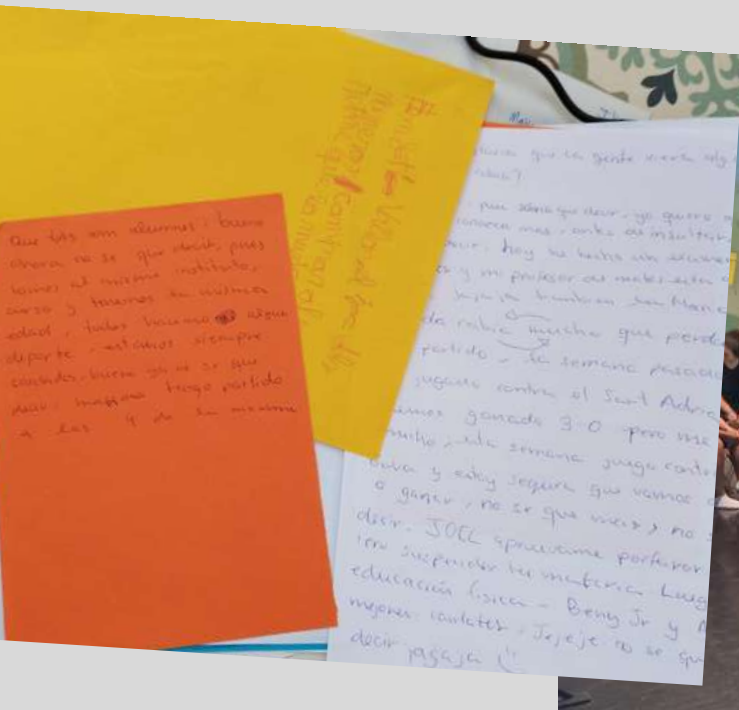
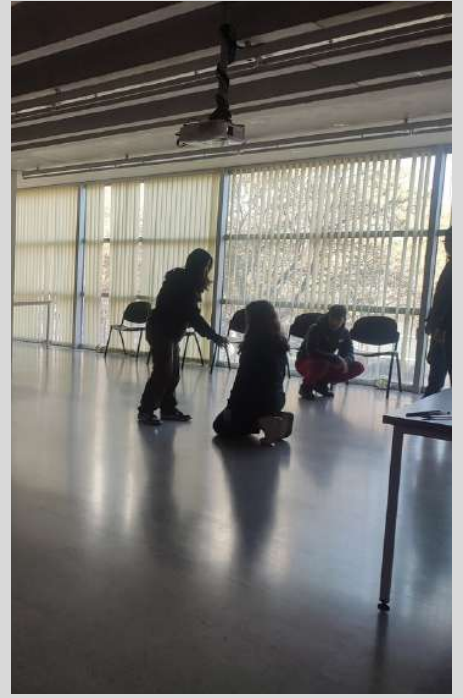
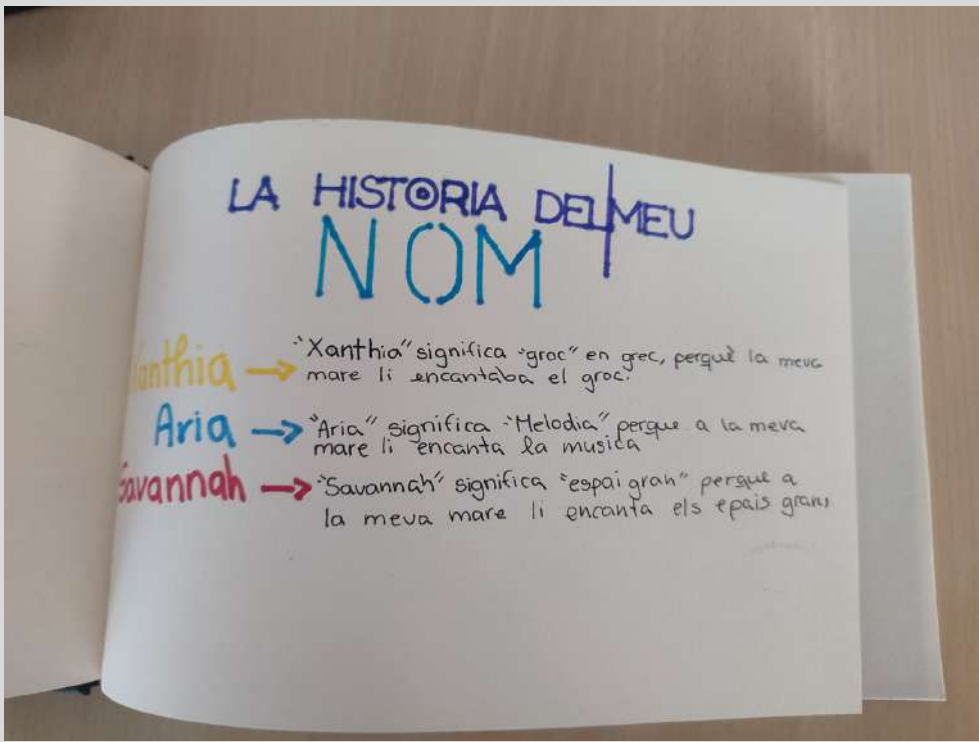
El vincle

He trobat a faltar tenir una eina en la qual compartir de manera directa textos, vídeos reflexionis. Una manera directa d'arribar als joves sense haver d'estar allí. Sé que a l'escola tenen un drive on comparteixen coses i crec que seria interessant sol·licitar accés per a poder treballar millor.

Per a mi el vincle es va generar a partir de la tercera o quarta sessió i va ser a partir d'una observació d'un alumne; 'Ens demanes coses que són íntimes i no ens coneixem'

Aquest dia parlem i compartim durant tota la sessió. Tenien raó. Això no va fer que totes les sessions fossin bé, per a res, va haver-hi resistències constants durant el curs...però la manera en la qual ells van començar a mirar-me i tractar-me va ser diferent. No podem tan sols entrar al seu espai amb la nostra història i pretendre que siguin generosos, el curs està començat i tenen unes dinàmiques... o cal anar abans de començar les sessions o cal deixar espai perquè aquesta relació es creï a poc a poc.

Al final del curs, jo també era 'la profe' els agradés més o menys el que fèiem en classe

Memòria: cossos transhumants

INS Montjuïc. Curs 22-23

Magí Serra

Vaig començar el curs amb l'expectativa de poder dur a terme dos treballs principalment: el treball de partnering de dansa i les caminades a l'exterior. El meu projecte s'havia de centrar en aquestes dues activitats.

La primera sessió va ser evident que el treball de partnering seria molt complicat, i la resta de sessions ho ha demostrat, ja que gairebé no he pogut fer res. L'últim dia de classe, és van donar les mans per ballar una sardana, cosa que em va sorprendre.

El perquè no ha estat possible pot ser complex, però estic segur que si hagués sabut que hi hauria aquest nivell de reticència hagués plantejat una aproximació més continguda.

En general penso que aquest ha estat l'element determinant durant tot el curs. Saber com acompanyar els alumnes cap a cada proposta. Sempre hi ha un camí, però has de tenir paciència. No els pots imposar cap activitat i els hi has de deixar temps per aproximar-s'hi.

Un alumne davant una proposta nova, és com un animal salvatge, t'hi has d'acostar lentament, l'has de deixar que t'ensumi, i no és tant el que puguis fer, sinó el que li deixis fer. Haver-ho sabut abans, m'hagués ajudat molt.

Tampoc a funcionat gaire la intensitat o la insistència amb aquest grup. Per part nostre (clàudia i jo) hem realitzat un exercici diari de saber entomar els qüestionaments sobre el que fèiem i rebre testos d'autoritat (per part principalment d'en Martín i acompanyat d'en Diego i en Toni). Haver sabut dialogar, però posar límits ha sigut clau. Aquest ha estat sense dubte una de les experiències més gratificants. Demostrar a l'alumne que t'interessa i que el vols ajudar penso que ha estat imprescindible.

Elements que han funcionat

- Propostes que generin un espai autònom de joc, sense massa directrius per part del professor. On els alumnes siguin autònoms individualment, o sigui, una activitat grupal, però que no demani necessàriament una interacció entre els alumnes.
- No repetir exercicis un dia a un altre (intentar canviar la forma)
- Escoltar els seus bloquejos, reaccions dolentes... i entendre la voluntat que s'expressa darrere aquesta reacció. Preguntar i preguntar, no defugir (en això la Magdalena ha estat una referent)

Exercicis que han funcionat

- Jugar a futbol i treure pilota.
- Escalfament circular i acabar amb diagonals corrents i saltant
- Pintar cercle imaginari que tens al voltant.
- Joc de mirall entre dos alumnes
- Pintar moral a terra
- Fils per teixir en l'espai
- Recollir el fil en una pilota (Laia i Daniela)
- Equilibris en tacos
- Circuit de moviment amb objectes
- Pals de fusta per fer equilibris entre cossos
- Contar a 20 amb els ulls tancats
- Sortir fora de l'institut i anar a caminar ha sigut la millor activitat. Ha fet grup, a canalitzat les energies turbulentes amb les quals venien a la classe. Permetia introduir les propostes subtilment sense que les poguessin rebutjar.

Què faria o canviaria

- Sortiria a caminar des del principi. Cada dia.
- Insistiria que aprenguessin una frase de moviment referent per ells al més aviat possible. Tenir un referent per ells és imprescindible.
- Començar amb jocs grupals (pintar mural, teixir teranyina amb fils, marcar punts a l'espai i caminar...
- En l'inici donar espais buscar, trobar, que volen fer, que els agrada fer...

(Més endavant)

- Treballs més específics de dansa
- Hi ha un gran potencial per revisar danses o músiques de les seves arrels: palmas, sardana, xotis, àrab, sud-americanes... Cada alumna ensenya la seva dansa tradicional amb un vídeo...
- Buscar més estratègies per arribar al treball de partnering.

- 2h amb pati entremig, no ajudava a sostenir la classe, quan arribaven tenien molta gana i quan tornaven del pati els costava concentrar-se. De 9 a 10.30h.

Valors

Tinc la sensació que els següents conceptes han estat importants per aquest grup: activitats que generin uns espais d'ordre i de calma. Posar límits i fer dialogar. Fer aflorar la vitalitat i el potencial dels estudiants i que el professor tingui passió i autoritat.

En un moment de crisi, els hi vaig dir que hi havia dues coses rellevants i sagrades:

- Som un grup i ens hem de respectar.
- Hem de fer una activitat conjuntament.

(no crec que vulguin dir res aquestes dues frases , però en aquell moment tenien tot el sentit del món i les vam entendre.)

Adjunto una **petita observació de cada alumna** que pot ajudar a veure certs potencials seus:

Martín: té gran vitalitat i alegria.

Diego: és molt col·laborador i es preocupa per les coses.

Toni: té una mirada aguda

Pamela: té molt bona predisposició a classe, és alegre, solidària, participativa...

Aitana: ha vingut molt poc a classe, per tant, no sabia dir res.

Aiman: és participatiu, molt agradable, se'l veu una persona que compren els altres i la situació.

Gabi: bon company, col·laborador, sap gaudir del que està fent

Izan: té una gran espontaneïtat que podria ser creativitat en el futur

Laia: gaudeix de detalls i activitats tranquil·les

Daniela: bon equilibri corporal, oberta

Jana: generosa

Marion: divertida

Roxana: creativa, entregada amb el que fa.

Nacho: creatiu, participatiu, voluntat

Luís: imprevisible, bones habilitats físiques, com per exemple el salt

Relació amb la Clàudia, docent de referència

Durant tot el curs hem dialogat tot el que ha fet falta, cosa que em sembla una qüestió imprescindible. També ha mostrat una clara intensió de tirar endavant l'activitat, el que em sembla un altre element imprescindible per qualsevol cosa que vulguis fer.

Penso que la Clàudia ha sabut estar al costat per donar suport a les meves propostes, se les ha cregut i les ha intentat entendre. Per altra banda, no ha deixat de prendre responsabilitats com a referent del grup quan ha sigut necessari. En aquest sentit, ressaltar com ha anat guanyant autoritat en la classe al llarg del curs, penso que un dels aspectes més importants actualment en el sistema educatiu.

També ha proposat exercicis o m'ha assistit en les propostes perquè poguessin ser més adequades pedagògicament al grup.

Relació amb la Magdalena

La Magdalena ha donat magnitud a la proposta. M'ha escoltat i hem parlat del sentit de fer o no fer certes coses. Sempre hem parlat des de l'acció i la pràctica del que estava succeint. Ha estat un aprenentatge constant. No li ha importat posar-se en el dubte o el fracàs, per tal de treure més profunditat i sinceritat al que estàvem fent. Sempre m'ha donat suport.

Ella ha defensat l'activitat des de les trinxeres quan ha fet falta. Hi ha instigat la proposta amb possibilitats, com l'aparició de l'Alfons o en Josep Ma, que ens van obrir les portes a entrar al port de Barcelona.

BLOC 2: SETEMBRE - DESEMBRE 2023

2. Pre- Projecte Educatiu Caixa d'Eines Tardor 2023

2. 1 Introducció

El projecte educatiu del Graner, centre de creació de dansa i arts vives, és un dels seus pilars de pensament, acció, participació i difusió. D'aquesta manera, **des del 2014 fins a l'actualitat el projecte s'ha anat desenvolupant en diferents formats i contextos** (variant el nombre de centres educatius implicats, la tipologia d'intervencions a l'aula, els artistes associats, les formacions, la recerca en la mediació)

En qualsevol cas, ja fa gairebé 10 anys que es desenvolupa en el barri, a partir dels **programes de ciutat Tàndem i posteriorment Caixa d'eines** (Pla de barris) Sempre amb **la voluntat i l'objectiu d'apropar la pràctica artística**, a través del moviment i el treball del cos, a l'aula dels centres educatius. Els seus objectius s'han anat re-definint en funció dels programes particulars que s'anaven articulant des de la coordinació artística, així com també des de les necessitats i demandes dels centres educatius i del barri.

El 2023 el Graner esdevé un centre situat en el barri, participa activament i genera/promou i crea aliances (al voltant del cos i de la dansa) **en el barri**, a través dels vincles amb altres entitats, la participació en la taula de cultura i memòria i esdevé un **agent actiu i sobretot “vinculador” de l'experiència artística contemporània.**

Pel que fa a la participació de la mediació actual des del mes de març del 2021 en el projecte, amb el treball conjunt de tot l'equip implicat, podríem dir que s'ha consolidat en escriure la **coneixença i l'establiment d'una relació propera**, que permet establir de cada vegada més una conversa més crítica i profunda.

És per aquest motiu que, enguany, la **maduresa en el vincle** fa que puguem **fer un salt qualitatiu** major, ser **més exigents i ambiciosos en la qualitat de les accions i observar què podem potenciar en cada centre, què podem recollir i sistematitzar de la pràctica artística a l'aula.**

2.2 Plantejament del CURS 2023-2034

El Graner per aquest curs 23-24 continuarà desenvolupant el projecte educatiu en **quatre dels centres educatius (CEIP SEAT, CEIP Pau Vila, INS Montjuïc i INS Domènech i Montaner)** del barri de la Marina. El curs passat s'estaven realitzant intervencions en sis centres educatius.

Els paràmetres/ criteris que s'han tingut en compte a l'hora de determinar la continuïtat dels projectes (un dels elements a tenir present és la sostenibilitat en el temps i la implementació consolidada, per això, si revisem la memòria del curs passat veiem que hem optat per mantenir alguns dels mateixos projectes durant més d'un curs) En general, s'han d'anar encara definit i perfilant els criteris:

- **La viabilitat en el continuïtat del projecte**, a nivell de desenvolupament de continguts i aprenentatges.
- **La predisposició i la disponibilitat** per part de l'artista per poder continuar.
- **La definició general del centre educatiu** en l'elecció dels projectes que vol donar prioritat i en un principi d'especialització en el centre.

D'aquesta manera, **el CEIP El Polvorí**, ha apostat per centrar-se en la definició d'un **programa de centre des de la ràdio**. Aquest centre ha comprat el material necessari i des de l'equip directiu i docent intuïm i s'han manifestat certes reticències en l'apropament al treball de cos i de l'expressió.

De totes maneres, tal i com hem fet tímidament enguany: **l'alumnat de ràdio del Polvorí ha elaborat una breu entrevista per l'alumnat de dansa de l'escola Pau Vila**, a partir dels conceptes treballats amb l'artista i el docent al centre, desitgem que aquesta iniciativa de relació entre aquests dos diferents àmbits es pugui seguir desenvolupant.

Pel que fa al **CEIP Enric Granados**, la viabilitat del projecte, tal i com s'estava vertebrant fins aleshores; treballant des de la relació entre la mestra de música i la dansa amb l'artista Nora Baylach, **s'havia esgotat, especialment pel que fa a la relació**. S'ha d'entendre també i contemplar **les sinergies que es generen en el si de les relacions personals i dels centres, així com també els aspectes relacionats amb les decisions professionals dels artistes**.

Tot i així, **des del Graner, conjuntament amb la coordinació general de Caixa d'eines, té la voluntat de fer un acompanyament en la definició del projecte del centre**, que pretén elaborar i construir un currículum de centre especialitzat amb les arts.

2.3 Objectius del curs 2023-2024

2.3.1 Objectius generals del programa CAIXA D'EINES

➤ TRANSVERSALITAT

Coordinar tots els agents implicats per establir objectius i estratègies conjuntament i poder assolir els objectius compartits.

➤ CO-DISSENY

La co-creació de les propostes reforça la transversalitat i l'equitat en la concreció final de les estratègies fent partícips als agents.

➤ EQUITAT

Treballar des de l'equitat permet flexibilitat per dibuixar propostes a partir de la realitat específica de cada barri

➤ SOSTENIBILITAT

Els projectes de transformació social i cultural requereixen treballar des de la lògica de la sostenibilitat, i més en el marc del Pla de Barris, com a programa municipal extraordinari.

2.3.2 Objectius específics del curs 2023-24

- **Fer un abordatge més extens i profund a nivell de centre.** Aprofundir en la difusió del projecte en el centre (pel que fa a primària) i almenys en els equips docents de curs a secundària (donades les dimensions) Estar més presents en l'edifici, sobretot a secundària, que hi hagi més reverberació
- **Fer almenys una o dues trobades entre els docents i artistes dels diferents projectes educatius** (a nivell de centres de secundària);, per a recollir en un document conjunt.
- **Transferir les experiències de les aules a les famílies**, potenciant el format de sessions familiars en el Graner
- **Mantenir els docents informats de la programació en dansa, dels tallers de formació** (formació mestres Mercat, formació en el Graner) així com de l'experiència artística per l'alumnat

- **Aprofundir en els continguts i metodologies per a seguir traçant estratègies de relació i vincle entre el fet artístic i el fet pedagògic**
- **Acompanyar encara més d'aprop els diferents projectes**, per tal que hi hagi unes majors sinergies i reverberacions majors a nivell del centre.
- **Construir una relació més personalitzada**, tant entre docents com a entre infants; permetent-nos compartir estones de major qualitat, d'apropament i de vincle personal més fort.

2.4 Projectes del curs 2023-2024

2.4.1 EL TEU COS (en transformació) EL TEU MESTRE. ESCOLA PAU VILA. 5è i 6è de primària (format tallers)

Sessions de cos, anatomia i moviment per alumnes de 5è i 6è de primària. El punt de partida de la recerca d'enguany és un cos que està en plena transformació. Com podem conèixer millor aquest cos i la seva anatomia a partir de pràctiques de moviment en grup? La idea és d'apropar-nos i endinsar-nos al cos (d'ara) des de la recerca, l'exploració i la "vivència tridimensional".

Mouren's, parlar, preguntar-nos, explorar, travessar, palpar, descobrir, sentir, agitar,... i amb això, potser, crear nous hàbits de moviment a l'aula, un augment de la consciència i benestar corporal.

2.4.2 COS I MEMÒRIA, CRONOLOGIA EN MOVIMENT DE L'ESCOLA SEAT. ESCOLA SEAT. 4T A I 4T B. HORARI TUTORIAL

Amb aquest projecte proposem un treball de pràctica, recerca i creació col·lectiva amb l'alumnat centrat en la història de l'Escola Seat, amb l'objectiu de desenvolupar un projecte site specific que posi en valor l'espai de l'escola, des del punt de vista arquitectònic i històric, posant en valor la seva trajectòria i impacte en la vida del barri i els seus habitants. Des del col·lectiu BIG BOUNCERS hem treballat en diverses ocasions en intervencions performatives per a espais no teatrals, proposant un treball centrat en la relació entre el moviment, la paraula i l'espai.

En aquest procés convidarem a l'alumnat a indagar per una banda en la història de l'Escola Seat, la seva transformació, els seus usos diversos, les persones que l'han habitat, la seva funció dins la comunitat, la seva influència en l'entorn en què es troba; i per altra banda en la memòria de les pròpies experiències viscudes per l'alumnat en el seu recorregut vital per l'escola.

Abordarem la memòria i la història de manera creativa, proposant un joc sobre la temporalitat, a partir de l'imaginari personal i col·lectiu inspirat per un espai comú.

D'altra banda, treballant a partir de la relació entre el cos i la paraula, de quina manera amb el cos, el moviment, la veu, i la composició espacial, podem construir una acció escènica col·lectiva que ens parli del temps i la memòria.

Volem abordar el projecte des d'una perspectiva integradora, que permeti col·laborar amb altres docents i on el mateix alumnat pugui desplegar diferents capacitats en diferents àrees, de manera creativa i en col·laboració amb els companys i companyes.

Per tal de poder desenvolupar un procés creatiu extès en el temps, iniciarem el curs oferint pràctiques de cos, d'escolta de grup, de comunicació i expressió corporal.

Mica en mica anirem posant en relació el treball de cos amb la recerca sobre la memòria de l'escola, treballant en escenes i accions que es puguin associar a esdeveniments històrics o anècdotes concretes.

A la darrera etapa abordarem el treball de composició

2. 4.3(Falta confirmar títol) INS MONTJUÏC. 3R E.S.O OPTATIVA ARTS VIVES

Al llarg de les sessions d'arts vives tractarem de propiciar una pràctica coreogràfica-teatral expandida, desenvolupada de manera interdisciplinària, capaç de propiciar una concepció integrada del coneixement dels participants. D'aquesta forma, donarem especial atenció a les potencialitats de l'alumnat, tractant les seves pròpies experiències i emocions com a fonts de creació. En altres paraules, aquí buscarem que l'alumnat sigui l'autèntic protagonista durant aquest procés pedagògic.

Durant el nostre procés artístic-pedagògic, la primera fase de treball implicarà la trobada i el diàleg amb l'alumnat de l'INS Montjuïc, amb l'objectiu d'establir vincles de confiança, rastrejar coneixements previs dels participants i introduir alguns continguts claus. En aquest moment, també buscarem identificar les principals inquietuds del l'alumnat, per tal de tractar-les com a temàtiques centrals en treball creatiu.

La segona etapa serà dedicada a una experimentació continuada de recursos coreogràfic-teatral. Mitjançant un biaix lúdic, practicarem una diversitat de jocs escènics dedicats a conèixer el nostre cos, a treballar la nostra observació, atenció i creativitat, a més de potenciar la cohesió de grup.

A més, durant aquest procés creatiu tractarem d'indagar sobre el context propi de l'alumnat, amb especial atenció als seus orígens i a la seva capacitat d'imaginació del avenir. En altres paraules: tractarem de conèixer el passat dels joves, les circumstàncies que lis han fet arribar on son ara, per poder projectar un futur junts.

Amb aquests punts de partides, ens endinsarem a la recerca dramàtica i coreogràfica, tractant de crear escenes a partir de escrits, improvisacions i altres materials generats pels mateixos alumnes. Tot el procés de creació de la peça final es basarà en el treball col·lectiu, amb orientació i estímuls de l'artista-orientador. Com a forma d'organització, impulsarem el treball cooperatiu: mitjançant subcomissions farem la recerca i elaboració dels diversos elements teatrals (vestuari, so, llums, etc), donant veu i potenciant l'autonomia del grup per la presa de decisions artístiques.

2.4.4 PULS(ions)

INS DOMÈNECH I MONTANER

2n ESO OPTATIVA ACTIVART

Explorarem l'acte d'establir un pols compartit i les emocions i sensacions que això ens genera. Serà a través de les pulsions i desitjos individuals que anirem modificant aquesta

col·lectivitat, abandonant-la per a tornar a ella. El flux entre l'uníson i la improvisació individual ens ajudaran a escriure una partitura comuna en la qual reflexionarem sobre la sensació de pertinença, allò que ens uneix i l'espai que existeix per a la diferència en la nostra societat.

Tot aquest abordatge es farà des del moviment i en constant diàleg amb referents visuals de la memòria col·lectiva de les lluites veïnals del barri.

2.5. Previsió de futur: consolidant i enfortint el projecte artístic pedagògic i els vincles en el territori

1/ **Projecte de l'Escola o Institut en Residència** en el Graner. A llarg plaç proposem estudiar la viabilitat de desenvolupament d'aquest projecte, que pren de referència el projecte desenvolupat en el CCCB. Amb la voluntat de consolidar la relació entre el Graner i els centres educatius; possibilitar una línia de residència amb un dels centres educatius del barri al llarg d'un curs escolar.

2/ Elaborar un glossari de conceptes: **paraules del Graner i paraules de l'Escola i/o Institut**. L'objectiu és el de fomentar/consolidar l'ús de la terminologia específica en el vocabulari de l'alumnat.

3/ Consolidar els vincles en el territori

3.1 A través de la definició/ conceptes d **itinerari** que s'està desenvolupant en el barri:

- La creació en dansa com a eina de coneixement del barri, patrimoni històric, cultural...
- Itinerari de salut i benestar: a través de les pràctiques de cos somàtiques a les aules vincular diferents experiències que tenen a veure amb la gestió de les emocions a través del treball del cos. Posar en relació els centres de Salut, la Taula de benestar del Pla Comunitari (en construcció 22-23)

3.2 A través de generar **espais de trobada i pràctica per a les famílies** del barri.

4/ **Investigació i recerca en les metodologies i processos d'aprenentatge** entre les arts del moviment i els projectes educatius. (recomanació núm. 39 Carta de les Arts a l'Educació)

5/ **Consolidar l'experiència artística** a l'aula, en el Graner i en el Mercat per part de tota la comunitat educativa.

Annex 1. Biografies artistes

BIO Claudia Solwat

Actualment desenvolupo activitats relacionades amb la recerca del cos i el moviment, la docència i la creació. Acompanyo i facilito processos creatius com Ajudant de direcció i assistència a la coreografia i moviment. Les últimes col·laboracions amb Núria Guiu, Pere Jou i Aurora Bauzà, Guy Nader i Maria Campos, Albert Quesada i Pere Faura.

He ballat des de “sempre” movent-me per diferents estils i combinant-ho amb altre tipus d'estudis: Psicologia, Pedagogia de la Dansa, Site-specific Dance, Mindfulness i Diafreomètole integratiu corporal.

He treballat com a ballarina per a diferents companyies de teatre i dansa. I com a creadora en diferents projectes escènics.

Formo part del col·lectiu MOVE ANATOMY.

BIO Mireia de Querol Duran

<http://www.bigbouncers.info/>

Ballarina, coreògrafa i docent en l'àmbit de la dansa contemporània, resident a Barcelona.

Graduada en el Grau Superior de Dansa Contemporània (BA Modern Theatre Dance) a la *Theatreschool*, Amsterdam School of the Arts (AHK), a Holanda, 2003-2007. Paral·lelament també es llicencia en Humanitats a la Universitat Autònoma de Barcelona (2001-2008).

Com a coreògrafa en solitari ha creat diverses peces, de les quals el solo I tots els altres (2011), fou guanyador del 3er Premi al Baltic Movement Contest de Gdansk, Polònia (juny 2011).

Actualment i des del 2012 treballa amb les artistes Anna Rubirola i Cecilia Colacrai, formant el col·lectiu Big Bouncers, amb el qual han creat diverses peces, de les quals Big Bounce ha rebut el Premi Sebastià Gasch, Aplaudent a la creació emergent, FAD 2015.

Forma part del Grup la Borsa, el qual col·labora amb Thomas Hauert en la creació de la peça La mesura del desordre (Festival Grec 2015), i la peça Retrats Errants (Mercats de les Flors 2018), amb l'acompanyament de la Cia. Mal Pelo. També ha treballat en col·laboració amb altres creadores independents com Ona Fusté, Montserrat Iranzo, Ariadna Estalella, Anna Mustonen i Mara Smaldone.

Ha codirigit les peces El Garfi, una instal·lació que dialoga amb l'obra de Lola Lasurt, el Ganxo, a la Fundació Brossa, Barcelona; i Bestiari Dixit, juntament amb Ursa Sekirnik, dins el marc del projecte “Balla'm un llibre” de l'APDC, 2022.

Com a ballarina ha treballat amb coreògrafs com Kenzo Kusuda (Holanda) i amb la Companyia de Danza Plan B, dirigida per Arantxa Sagardoy (Espanya). Ha treballat en diverses produccions amb el coreògraf i ballarí Albert Quesada (Bèlgica), i amb la Cia. Mudances, dirigida per Àngels Margarit. També ha col·laborat amb diversos coreògrafs residents a Barcelona com Angela Lamprianidou, Ariadna Estalella i Sebastián García Ferro. Format part com a intèrpret de la peça Plàncton dirigida per Anna Rubirola (2023).

Com a professora ha impartit classes de dansa contemporània, composició i improvisació des del 2007 a diversos centres. Des del 2016 fins al 2021 forma part de l'equip docent del Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre.

Col·labora amb projectes educatius com Sudansa (2022-2024), Caixa d'Eines del Graner Centre de creació, i l'Escola d'Arts en viu del Teatre l'Artesà del Prat de Llobregat.

Des del 2014 forma part de l'equip de direcció i gestió de l'espai de creació La Visiva. Des del 2012 fins el 2017 co-dirigeix la mostra de dansa contemporània Mostra IN SITU, amb seu a l'Arts Santa Mònica. Ho codirigit la Jornada Motors de creació 2020, 2021, i 2022 projecte de l'APDC en col·laboració amb el CCCB i el Graner.

BIO Joao Lima

www.joaolima.online

Nascut a Recife, Brasil, i radicat a Barcelona, actua com a performer, coreògraf i educador en diverses organitzacions artístiques. Va estudiar al Curs de Formació d'Actors de la Fundació Joaquim Nabuco (1998/2000) i a la Llicenciatura d'Arts Escèniques a la UFPE. També va participar al Curs de Creació i Investigació Coreogràfica del Fòrum Dança, Lisboa (2006) i va concloure la formació ESSAIS, al Centre National de Danse Contemporaine d'Angers, França (2006/7). Ha presentat en teatres de Brasil, Europa i Amèrica Llatina, obres de Shakespeare, Txékhov, Albee, Nelson Rodrigues i Brad Fraser, així com col·laboracions amb diversos artistes escènics com Cecilia Colacrai, Azkona & Toloza, Marcela Levi & Lucía Russo, Sofia Dias & Vitor Roriz, entre d'altres. El 2002 va rebre el premi al Millor Actor de l'Associació de Productors d'Arts Escèniques de Pernambuco.

Graduat en filosofia per la Universitat de Barcelona, va col·laborar amb les revistes Negratinta (ES), Yuca (ING), Continent (BR) i Interdansa (MEX). Va ensenyar a diverses organitzacions: Creuada d'Acció Social, Penitenciària Bom Pastor (Recife), empassant Dansa, Àrea Dansa, Mercat de les Flors i Institut del Teatre (Barcelona), entre d'altres. En Recife, entre els anys 2009 i 2014, va fundar i va dirigir Articulações - Forúm d'Arts Performativas. També va participar en els projectes artísticopedagògics Tot Dansa, Mapa de Ball, EN Residència, Sudansa, Aprendanza i Temps d'Art.

Els seus treballs s'han presentat en contextos com el Centre Cultural de Belém (Lisboa), Festival 100 dessus-dessous (Paris), Teatre Sérgio Cardoso (Rio de Janeiro), Mostra Itaú Rumos Dança (São Paulo), Plataforma Lavardén (Rosario), Fundació Joan Brossa, Sala Hiroshima, Antic Teatre, Caldera i Mercat de les Flors (Barcelona). Entre les seves creacions estan *O Outro do Outro* (2010), *Il·lusionistes* (Premi Klauss Vianna 2012), *Morder la Lengua* (Premi Klauss Vianna 2014) i *Cavalo do Cão* (2022).

Actualment integra la junta de l'Associació de Professionals de Dansa de Catalunya (APdC), és artista resident a Fabra i Coats i participa a Caixa d'Eines, projecte d'art-educació del Graner.

BIO Maria Ferrer

"Sempre he considerat el moviment, la dansa com el meu primer llenguatge... el lloc des d'on podia fer trobades més profundes amb mi mateixa i amb els altres. Crec en la dansa com a espai de llibertat, activisme i expressió; com una experiència que ens permet explorar les infinites possibilitats dels nostres múltiples i diversos cossos. Una experiència que ens vincula social, històrica i emocionalment."

Graduada en dansa clàssica i contemporània en el Conservatori Professional de València i ampliació d'estudis en The Place, London Contemporary Dance School. Llicenciada en Pedagogia (UB) i postgraduada en Arts Escèniques i Acció Social (Institut del Teatre). Després d'una estada a Berlín va trobar a Be Van Vark, coreògrafa activista que va inspirar totalment la seva manera de treballar amb diferents col·lectius i que li va oferir les seves primeres experiències professionals en aquest terreny.

Com a intèrpret, el seu treball s'estructura al voltant del moviment, del ritme i la improvisació. Des de la seva experiència amb les músiques i les danses vernacles del Jazz , cerca confluències entre les diferents tradicions que informen el seu cos, i nodreixen el seu moviment.

Des de 2021 dirigeix Moving! un projecte de creació i escènica i acollida a través de la dansa amb joves nouvinguts.des (Apdc Carretera i Dansa 2022) i és artista vinculada als programes de mediació, creació i educació de Caixa D'eines del Pla de barris (Escola Santiago Rusiñol, Educatius del Graner)des del 2021.

Annex 2. Quadre resum curs 2023-24

CENTRE	ARTISTA	PROJECTE	CONTINUÏTAT	CURS	DOCENT REFERÈNCIA	ESP AI	HORARI
E. PAU VILA	Claudia SolWat	EL TEU COS EL TEU MESTRE "Experiències anatòmiques i somàtiques en el context escolar"	Si, del curs anterior. Itinerari de Salut? Pla Comunitari.	5è i 6è (17 alumnes/ grup) Canvi de grup el 3r trimestre	Elsa i Meritxell	Gimnàs	Dijous de 15h a 16.30h
E. SEAT	Mireia de Querol (Big Bouncers)	cos i memòria, cronologia en moviment de l'escola seat.	Si. Itinerari Eix Cultura i memòria	4t A i 4t B	Juan Diego Arenas (tutor): jarenas2@xtec.cat Laura Gris(tutora): lgris@xte.cat	Gimnàs i escola	Dimecres de 9h a 11h
IES MONTJUÏC	Joao Lima	per definir	No. Itinerari Eix Cultura i Memòria	3r ESO Optativa	Carme Pons	Aula polivalent	Dimarts de 10.15h a 12.15h
IES DOMÈNECH	Maria Ferrer	PULS(ions)	Si Vincle possible entre dos Plans Comunitaris: Poble Sec i La Marina	2n ESO Optativa	Ada Vázquez (professora arts plàstiques) ada.vazquez@domenech.cat	Aula d'art	Dimecres i divendres de les 11.30h a les 12.30h